

Středoškolská odborná činnost

Obor SOČ: 14 Pedagogika, psychologie, sociologie a problematika volného času

Uplatnění absolventů SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové na trhu práce
The work assertion of absolvents of SPŠ, SOŠ and SOU, Hradec Králové

Autoři: **Jakub Šťastný**
 Tereza Mičiaková

Škola: **SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029**

Kraj: **Královéhradecký**

Konzultant: **Mgr. Yvona Kudrnová**

Hradec Králové 2016

Prohlášení

Prohlašujeme, že jsme naši práci SOČ vypracovali samostatně a použili jsme pouze podklady (literaturu, projekty, SW atd.) uvedené v seznamu vloženém v práci SOČ.

Prohlašujeme, že tištěná a elektronická verze soutěžní práce SOČ jsou shodné.

Nemáme závažný důvod proti zpřístupnění této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Hradci Králové dne

.....
.....

Poděkování

Rádi bychom poděkovali naší konzultantce Mgr. Yvoně Kudrnové za její rady, pomoc a podporu v průběhu vypracování a Mgr. Martinu Havlíčkovi za technickou pomoc.

Anotace

Naše práce je zaměřena na analýzu pracovního uplatnění vzorku absolventů SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové. Vycházíme z charakteristiky maturitních a učebních oborů školy a situace na trhu práce (nabídka pracovních příležitostí pro absolventy technických škol) a vlastního dotazníkového šetření u absolventů a zaměstnavatelů. Pokusíme se potvrdit naše předem určené hypotézy na dané téma.

Klíčová slova: absolventi; SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové; technické vzdělávání; pracovní příležitosti; nezaměstnanost absolventů.

Annotation

Our work is aiming to analyze work assertion of a sample of absolvents of SPŠ, SOŠ and SOU, Hradec Králové. We analyze it according to characteristics of our school and situation on the labour market and our own questionnaire survey between employers and absolvents. We will try to confirm our theses.

Key words: absolvents; SPŠ, SOŠ and SOU, Hradec Králové; technical education; work opportunity; unemployment of absolvents.

Obsah

Úvod	7
I. Teoretická část	9
Charakteristika školy	9
Tradice, na které současná SPŠ, SOŠ a SOU navazuje.....	9
SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029, Hradec Králové; Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie	12
Úspěchy školy v soutěžích oborového zaměření	14
II. Charakteristika středního odborného školství a zájmu na trhu práce o absolventy technického vzdělávání	16
Vývoj českého regionálního školství od listopadu 1989	16
III. Počty absolventů školy v letech 2005 – 2015 a situace absolventů oborů školy na trhu práce	18
Vývoj počtu absolventů školy.....	18
Data o nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji v letech 2011 – 2014.....	20
Stav nezaměstnanosti oborů elektro a strojních v regionu ÚP Hradec Králové	23
Celorepublikový stav nezaměstnanosti absolventů v roce 2005 – 2015.....	25
IV. Praktická část.....	32
Dotazník pro absolventy školy	32
Obsah dotazníku.....	32
Analýza výsledků dotazníků pro absolventy	33
Dotazníkové šetření mezi zaměstnavateli	40
Poznatky Bc. Karla Kubzy, zástupce ředitele školy, vedoucího odborných praxí žáků, o situaci oborů školy na trhu práce	46
V. Závěr	48
Vyvozené závěry	48
Výsledky ověřování hypotéz.....	50

Jednotlivé hypotézy:	50
VI. Zdroje, použitá literatura.....	53
VII. Přílohy.....	54

Úvod

Současná SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029, Hradec Králové patří mezi střední školy poskytující technické vzdělávání. V září 2016 oslaví 65. výročí svého vzniku. Prošla dlouhým vývojem, řadou organizačních změn a slučováním. V současnosti zaujímá postavení jedné z největších škol poskytujících vzdělání ve strojírenských, elektrotechnických a IT oborech, a to učebních i maturitních. Je centrem odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie. Při praxích žáků spolupracuje s více než 30 podniky. V listopadu 2015 byla Krajskou hospodářskou komorou a Královéhradeckým krajem ve spolupráci se zaměstnavateli vyhlášena v rámci II. ročníku prestižního ocenění „Firma škole a Škola firmě“ jednou z pěti nejlepších škol Královéhradeckého kraje.

Cílem naší práce SOČ je porovnat nabídku oborů vzdělávání školy z hlediska nabídky pracovních příležitostí; dále poptávku po pracovní síle s kvalifikací získanou na naší škole. K tomu je použito vlastní dotazníkové šetření, jehož výsledky se porovnávají s daty z materiálů školy (školní statistiky ve Výročních zprávách školy) a statistickými údaji z přehledů MŠMT a Ministerstva práce a sociálních věcí.

Teoretická část seznamuje s nabídkou školních vzdělávacích programů školy v současnosti a minulosti, s počtem absolventů oborů, s celorepublikovým i regionálním hodnocením oborů podle zaměstnanosti a nezaměstnanosti absolventů.

Praktickou část práce představuje dotazníkové šetření u absolventů školy - zjišťování využití jejich získané kvalifikace, dalšího profesního růstu, pracovního zařazení a názorů na vystudované obory. Dále i dotazování zaměstnavatelů na požadavky na absolventy, spokojenost s odbornou přípravou na technické škole.

Práce si klade za úkol ověřit následující hypotézy:

- 1. Velký podíl absolventů nepracuje ve vystudovaném oboru, a to především kvůli lepším podmínkám v jiném oboru
- 2. Absolventi s vyšším dosaženým vzděláním svůj obor doporučují zájemcům o studium
- 3. Obor si většinou studenti zvolili kvůli tradici v rodině nebo dobrému uplatnění
- 4. Ve svém oboru mají více pracovních příležitostí vyučení absolventi školy než absolventi s maturitním vzděláním

Přínosem práce je získání informací o pracovním uplatnění absolventů školy Hradební, o hodnocení studia z pohledu absolventů, zaměstnavatelů a trhu práce. V neposlední řadě i poskytnutí materiálů k přípravě 65. výročí školy v září 2016.

I. Teoretická část

Teoretická část charakterizuje školu, seznamuje s její aktuální nabídkou oborů, s počty absolventů i s úspěchy absolventů i školy v posledních letech. Důležitým východiskem pro další rozbor je i statistika republikových a regionálních ukazatelů situace na trhu práce.

Charakteristika školy

Tradice, na které současná SPŠ, SOŠ a SOU navazuje

Současná SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029, Hradec Králové vznikla 1. srpna 2013 sloučením SOŠ a SOU Hradební 1029, (H1) a SPŠ Hradecká ul. 647, (H2).

SOŠ a SOU Hradební (H1)

Tradice výuky strojírenských oborů sahá v regionu až do roku 1937, kdy se zde vychovávali učni pro hradeckou Škodovku. Po přechodu na válečnou výrobu nebyla výuka pravidelná.

Po válce podnik Škodovy závody potřeboval novou pracovní sílu. Její vzdělávání zajišťovala ZÁKLADNÍ ODBORNÁ ŠKOLA 1 (ZOŠ 1). Třídy byly rozptýleny po Hradci Králové.

Vznik školy se oficiálně datuje na září roku 1950, kdy se škola spojila se Škodovými závody a její název byl Základní odborná škola při národním podniku Škodovy závody. Od roku 1952 získala nový název - Odborné učiliště státních pracovních záloh č. 8 v Hradci Králové. V roce 1957 vzniklo Podnikové učiliště ZVÚ, výuka probíhala ve tříletých a dvouletých oborech strojního zaměření. V 70. letech byly zavedeny čtyřleté studijní obory „Univerzální obráběč kovů“ a „Mechanik seřizovač“. Původní učiliště, které patřilo pod ZVÚ, se v roce 1991 osamostatnilo a stalo se samostatným právním subjektem - Střední odborné učiliště strojírenské; v roce 1993 mění svůj název na Integrovaná střední škola. V roce 1994 se škola stává Centrem odborné přípravy, jsou zavedeny studijní obory manažer ve strojírenství, asistent podnikatele a obor elektronické počítačové systémy. Od roku 1994 se zaměřuje i na vzdělávání dospělých.

Roku 1998 je sloučena se Střední odborným učilištěm polytechnickým a Odborným učilištěm Dlouhá 190, Hradec Králové a dostává nový název Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Hradební 1029; nabídka vzdělání je rozšířena o nové elektrotechnické a elektronické obory.

Mezi významné mezníky z nedávné historie školy patří r. 2000, kdy došlo k integraci s Integrovanou střední školou elektrotechnickou Opatovice n. Labem. Škola zachovala výuku silnoproudých oborů opatovického učiliště.

Od září 2008 se výchova a vzdělávání postupně začala řídit vlastními vzdělávacími programy, které umožňují přípravu žáků v jednotlivých oborech podle současných potřeb praxe a s využitím nejnovějších technologií, technického vybavení školy, pracovišť odborného výcviku i partnerských podniků. Podstatná část praktického vyučování ve vyšších ročnících je realizována formou produktivních prací ve firmách i u zákazníků.

Ve spolupráci s partnerskými podniky a s úřady práce v kraji jsou ve škole v rámci Centra odborné přípravy ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie vytvořeny podmínky pro další odborné vzdělávání dospělých – převážně v rekvalifikacích a kurzech využívajících moderních technologií ve strojírenství a elektrotechnice. Od 1. 9. 2011 byl nově otevřen obor Průmyslová ekologie - obnovitelné zdroje energie. Naopak od školního roku 2011/12 se přestal nabízet uchazečům obor Ekonomika a podnikání.

V lednu 2014 se škola zapojila do projektu Technické vzdělávání – perspektiva pro celý život, jehož cílem je získávání žáků ZŠ pro studium na středních technických školách a dále si dává za cíl zlepšovat úroveň odborné přípravy žáků středních škol.

Název školy zaniká v roce 2013, kdy dochází ke sloučení se Střední průmyslovou školou, Hradecká ul. 647, Hradec Králové a škola se stává nástupnickou organizací s dnešním názvem SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029.

Střední průmyslová škola, Hradecká ul. 647, Hradec Králové (H2)

Stejně jako její spojenecká škola byla pod dozorem Škodových závodů. Své působení zahájila roku 1951 jako Vyšší průmyslová škola strojnická s nabídkou těchto oborů: konstrukce kotlů, konstrukce chemických zařízení, energetika a tepelná technika a všeobecné strojírenství. V této době školu navštěvovalo 112 žáků. O rok později na škole zahájila působení večerní škola. Počet žáků narůstal obrovskou rychlostí. Ve školním roce 1961/1962 zde studuje 867 žáků. Večerní výuka probíhá ve dvou jiných učňovských školách. Ve školním roce 1962/1963 bylo žáků večerního studia 342.

Ve školním roce 1963/1964 se zrušily specializované obory a zavedl se jednotný obor strojírenství. Škola zaznamenává ještě prudší zájem o večerní studium. Od školního roku

1984/1985 byly zavedeny nové obory: strojírenská technologie, strojírenská konstrukce, provozuschopnost výrobního zařízení a slévárenství. V roce 1987 skončilo po 35 letech působení studium večerní školy.

V roce 1990 se škola stala samostatným subjektem s počtem žáků 927. Od tohoto roku až po rok 1999 vznikají nové obory jako např.: slaboproud – elektrika, nástavbový obor provozní technika, počítačová grafika, programování CNC strojů... Ve školním roce 2004 byla zahájena výuka oboru podnikání v technických povoláních.

V roce 2013 byla škola spojena se SOŠ a SOU, Hradební 1029, Hradec Králové.

SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029, Hradec Králové; Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie

Školní rok 2013/14 byl prvním společným rokem nového vzdělávacího subjektu - Střední průmyslové školy, Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Hradec Králové, který vznikl sloučením Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Hradec Králové, Hradební 1029 (H1) a Střední průmyslové školy, Hradec Králové, Hradecká 647. Sídli na adrese: Hradební 1029, 500 03 Hradec Králové (H2).

Charakteristika školy

Škola reaguje na potřeby současného odborného vzdělávání a na požadavky trhu práce. Je zaměřena na vzdělávání v učňovských i maturitních strojírenských a elektrotechnických oborech, v maturitních oborech Informační technologie, Informační systémy a oboru Průmyslová ekologie - obnovitelné zdroje energie.

Žáci všech oborů vzdělávání jsou ve škole i při praktickém vyučování připravováni podle školních vzdělávacích programů, které reagují na současné potřeby trhu práce, využívají nejnovější technologie a vybavení školy, pracovišť odborného výcviku i partnerských podniků. Škola připravuje programy tak, aby se maximalizovala prostupnost jednotlivých témat v příbuzných vyučovaných oborech. To se týká převážně učebních oborů, a to jak strojírenských – *Nástrojař, Umělecký kovář a zámečnick, pasíř, Obráběč kovů, Karosář a Strojní mechanik*, ale i některých oborů elektrotechnických – *Elektrikář, Elektrikář-silnoproud* a zejména *Elektromechanik pro zařízení a přístroje*.

Pro absolventy učebních oborů škola nabízí další nástavbové studium elektrotechnického i strojírenského zaměření vedoucího k dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Škola poskytuje v obou areálech, jak v Hradební ulici (pracoviště označované H1), tak v ulici Hradecké (pracoviště označované H2), žákům komplexní zázemí – tělocvičnu, školní hřiště, domov mládeže a školní jídelnu. Její objekty v Hradební ulici prošly v posledních 20 letech zdařilou rekonstrukcí a splňují veškeré požadavky kladené na ně z hlediska výuky i hygieny a bezpečnosti. V areálu školy v Hradecké ulici probíhaly v průběhu školního roku 2013/14 rozsáhlé úpravy a modernizace zaměřené zejména na vytvoření kvalitního zázemí pro odborný výcvik strojírenských a elektrotechnických oborů. Získávání odborných dovedností je významnou součástí studia, je získáváno nejen na pracovištích odborného výcviku na pracovištích školy, ale i u více než 30 firem Královéhradeckého kraje a při realizaci projektů EU věnovaných odbornému vzdělávání.

Současná vzdělávací nabídka školy

Kategorie oborů na škole:

- **s výučním listem Kategorie H** – Střední odborné vzdělání s výučním listem Jde o profesní přípravu v tradičních učebních oborech středních odborných učilišť. Absolventi získají výuční list a mohou pokračovat v nástavbovém studiu k získání maturity. Délka vzdělání je 3 roky.
- **s maturitou Kategorie M** – Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení) Jde o vzdělávání s profesním charakterem, které připravuje žáky pro střední odborné činnosti a nižší řídicí funkce. Absolventi získají maturitní vysvědčení a mohou pokračovat ve vysokoškolském nebo vyšším odborném vzdělávání. Délka studia je 4 roky.
- **s maturitou Kategorie L/0** – Úplné střední odborné vzdělání s maturitou a odborným výcvikem Jde o střední vzdělání s profesním charakterem, které připravuje žáky pro náročná dělnická povolání a nižší řídicí funkce. Délka studia je čtyřletá. Ve srovnání s kategorií M je zde posílen odborný výcvik. Možností dalšího studia je VŠ nebo VOV.
- **s maturitou Kategorie L/5** – Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou = nástavbové studium. Jde o střední vzdělání s maturitní zkouškou, které je určeno výhradně pro vyučené ve tříletých učebních oborech. Návaznost oborů (tj. jaký nástavbový obor navazuje na jaký obor vyučení) přitom stanovuje vládní nařízení. Absolventi získají maturitní vysvědčení a mohou pokračovat ve vysokoškolském nebo vyšším odborném vzdělávání. Studium trvá v denní formě 2 roky.

Nabídka oborů školy pro školní rok 2016/2017

Čtyřletý vzdělávací program vedoucí k dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou (MZ):

- 18-20-M/01 Informační technologie – elektronické počítačové systémy
- 23-45-L/01 Mechanik seřizovač – mechanik a programátor CNC strojů
- 23-44-L/01 Mechanik strojů a zařízení se zaměřením na nástrojařské technologie
- 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik – elektronik
- 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik – silnoproud
- 16-02-M/01 Průmyslová ekologie – obnovitelné zdroje energie (*vhodné i pro dívky*)
- 72-41-M/01 Informační služby – zpracování informací (*vhodné i pro dívky*)
- 23-41-M/01 Strojírenství – automatizace
- 23-41-M/01 Strojírenství – aplikace výpočetní techniky

23-41-M/01 Strojírnoství – požární ochrana
 26-41-M/01 Elektrotechnika se zaměřením na počítačové systémy
 26-41-M/01 Elektrotechnika se zaměřením na automatizované systémy

Tříletý vzdělávací program vedoucí k dosažení středního vzdělání s výučním listem:

23-56-H/01 Obráběč kovů – obsluha a programování CNC strojů
 23-51-H/01 Strojní mechanik
 23-52-H/01 Nástrojař
 23-55-H/02 Karosář – klempíř, strojírnostská výroba
 26-51-H/01 Elektrikář (denní, dálkové studium)
 26-51-H/02 Elektrikář – silnoproud
 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje – elektronik (mechanik elektronických zařízení)
 82-51-H/01 Umělecký kovář a zámečník, pasíř

Nástavbový vzdělávací program vedoucí k dosažení středního vzdělání s MZ:

23-43-L/51 Provozní technika (denní, dálkové studium)
 26-41-L/52 Provozní elektrotechnika (denní, dálkové studium)

Vzdělávání dospělých:

Školení a zkoušky elektrikářů - Vyhláška č. 50/78 Sb.
 Školení SolidWORKS, SolidCAM, FANUC, HEIDENHAIN, AutoCAD, Inventor, Sinumerik – Siemens, AlfaCAM
 Obsluha a programování CNC strojů
 Obsluha osobního počítače - ECDL

Úspěchy školy v soutěžích oborového zaměření

Přehled nejvýraznějších úspěchů žáků v odborných znalostech a dovednostech.

Úspěchy našich žáků v odborných soutěžích (r. 2013 – 2016)

Soutěž	Umístění	Datum
Mladý těšanský kovář, 14. Ročník soutěže	2. místo	2013
Okresní kolo Poháru Corny, lehká atletika družstev	2. místo	2013
Soutěž mladých strojařů v programování CNC obráběcích strojů	1. místo	2013
SOD, obor Esi	1. místo	2014
SOD, obráběč kovů	1. místo	2014

SOD, obráběč kovů	2. místo	2014
SOD, obor ESI	3. místo	2014
SOD, Esi	3. místo	2014
SOD, obor Esl	1. a 2. místo	2014
SOD, obor Esl	1. místo	2014
České ručičky, obor Esi	1. místo	2014
České ručičky, obor Esi	4. místo	2014
České ručičky, obor EZP	2. místo	2014
Soutěž mladých strojařů v programování CNC obráběcích strojů	1. místo	2014
SOD – Esi	1. místo	2015
SOD – Esi	1. místo	2015
České ručičky	1. místo	2015
Okresní kolo SOČ 08 Ochrana a tvorba ŽP	1. místo	2015
Vyrob si svůj Stirlingův motor (kategorie Pohon)	1. místo	2015
Soutěž odborných dovedností elektrooborů	3. místo	2016
Soutěž odborných dovedností elektrooborů - silnoproud	3. místo	2016
Soutěž odborných dovedností elektrooborů – silnoproud	3. místo	2016

Ocenění školy

V listopadu 2015 byla škola oceněna za dlouhodobou spolupráci v odborném výcviku a v praxích žáků s více než 30 podniky – byla vyhlášena Krajskou hospodářskou komorou a Královéhradeckým krajem v rámci II. ročníku prestižního ocenění Firma škole a Škola firmě jako jedna z nejlepších škol kraje v oblasti spolupráce se zaměstnavateli. Doklad viz příloha.

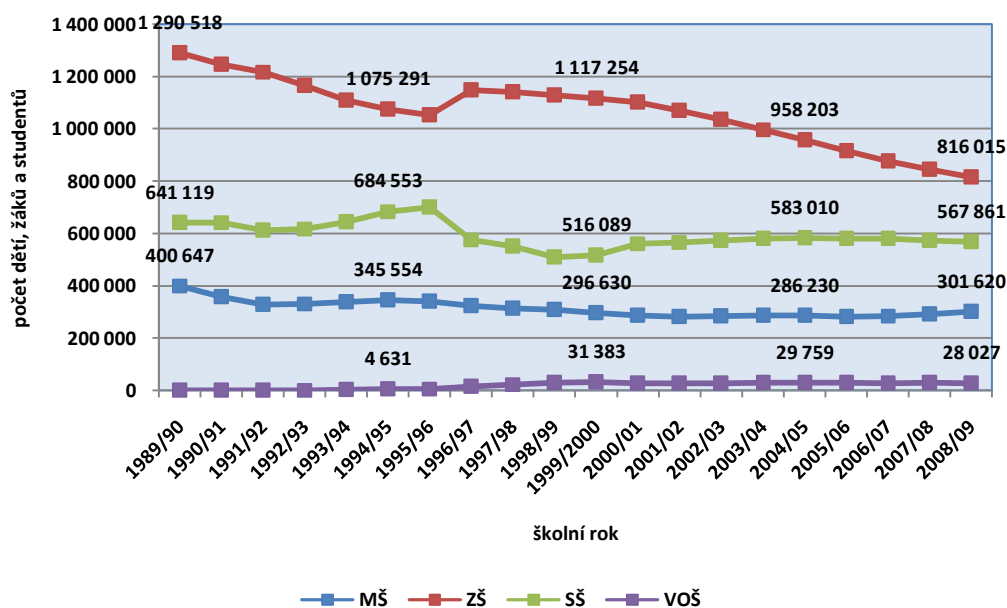
V roce 2016 získala Certifikát Proověřená společnost, který je přiznáván firmám, které nemají negativní ohlasy od svých klientů a obchodních partnerů. Doloženo v příloze.

II. Charakteristika středního odborného školství a zájmu na trhu práce o absolventy technického vzdělávání

Vývoj českého regionálního školství od listopadu 1989

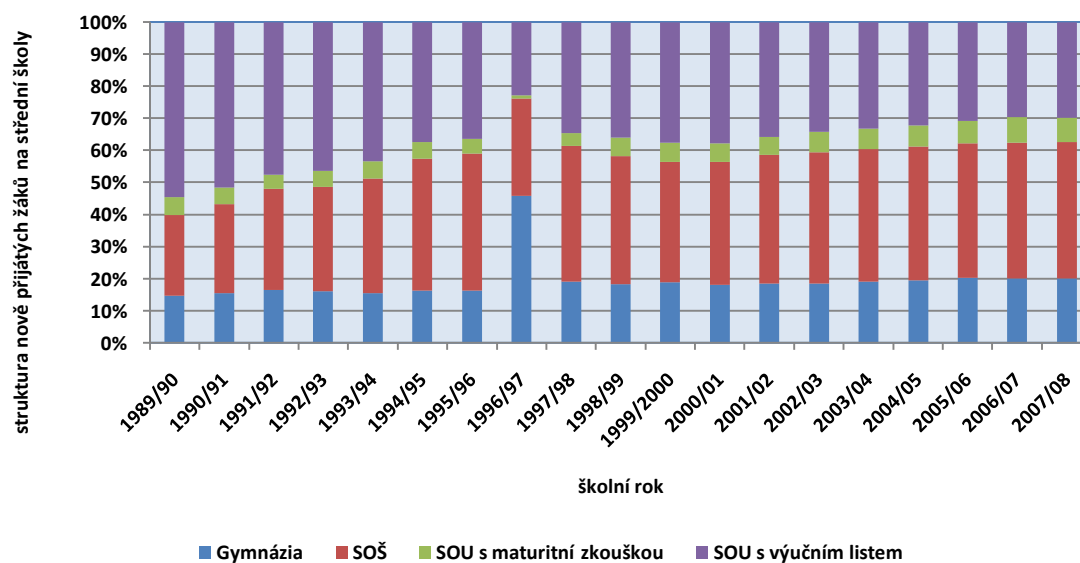
/Zpracováno podle zdroje: Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989 (v oblasti regionálního školství), Č.j.: 25461/2009 – 20/

Počet žáků na středních technických školách je odrazem nejen jejich zájmu o obory, ale je také ovlivněn i demografickým vývojem. Následující tabulka ukazuje pokles počtu žáků a studentů na všech typech vzdělávání – byl způsoben malou porodností v 80. a hlavně v 90. letech 20. století. Pokles počtu dětí, žáků a studentů ukazuje následující Graf 1: Počet dětí, žáků a studentů 1989 - 2009 a Graf 2: Struktura nově přijatých žáků na střední školy a její proměna v letech 1989/90-2007/08.

Graf 1: Počet dětí, žáků a studentů 1989 - 2009

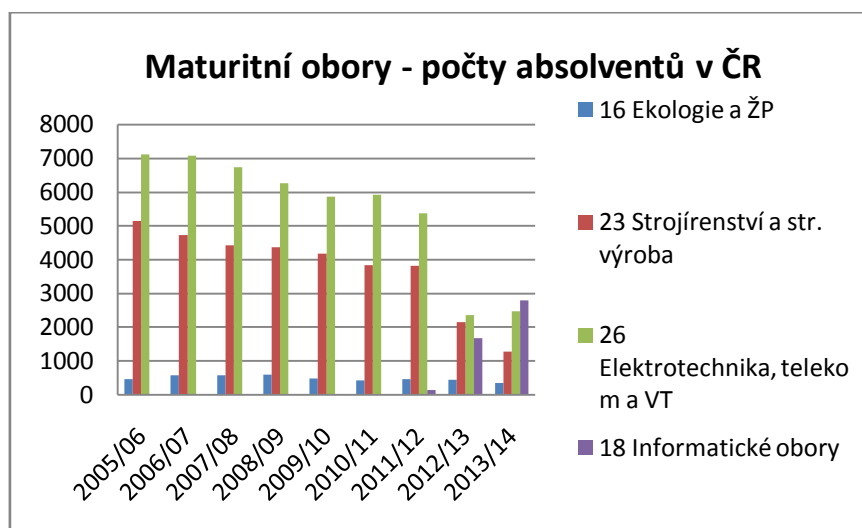
Struktura nově přijatých žáků na střední školy a její proměna v letech 1989/90-2007/08 (denní studium, bez oborů nástavbového a zkráceného studia)

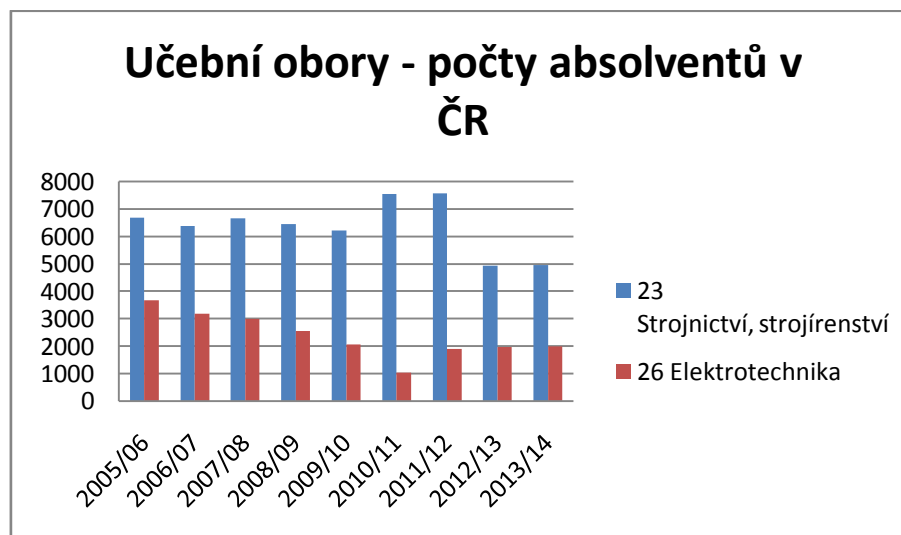
Graf 2: Struktura nově přijatých žáků na střední školy

III. Počty absolventů školy v letech 2005 – 2015 a situace absolventů oborů školy na trhu práce

Vývoj počtu absolventů středních škol v České republice (pouze obory vyučované ve škole) ukazují grafy 3 a 4 zpracované podle: Statistická ročenka školství – výkonové ukazatele; dostupné na: <http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp>.

Graf 3: Počty absolventů v maturitních oborech

Graf 4: Počet absolventů v učebních oborech

Vývoj počtu absolventů školy

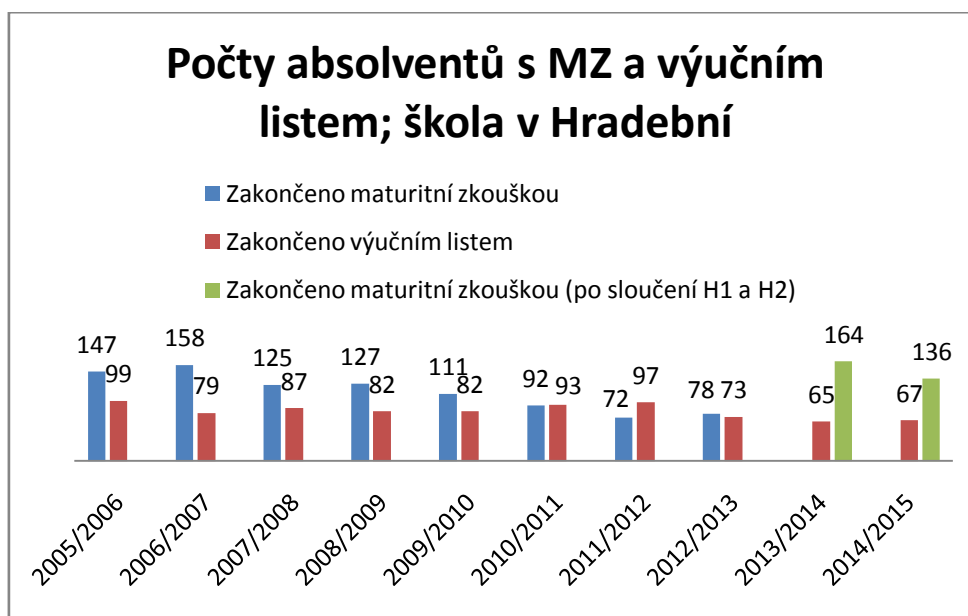
Začátkem 90. let měla škola v ulici Hradební (nyní H1) více než 800 žáků a škola v Hradecké ulici (nyní H2) více než 900 žáků, můžeme tedy říci, že součet žáků obou škol poskytujících technické vzdělání byl nejméně 1700. Vedle toho další žáci se v oblasti současných oborů

vzdělávali v tehdy ještě samostatných školách – SOU a OU Dlouhá190 a SOU Opatovice nad Labem. Nabídka obou škol přešla po pozdějším sloučení pod dnešní H1.

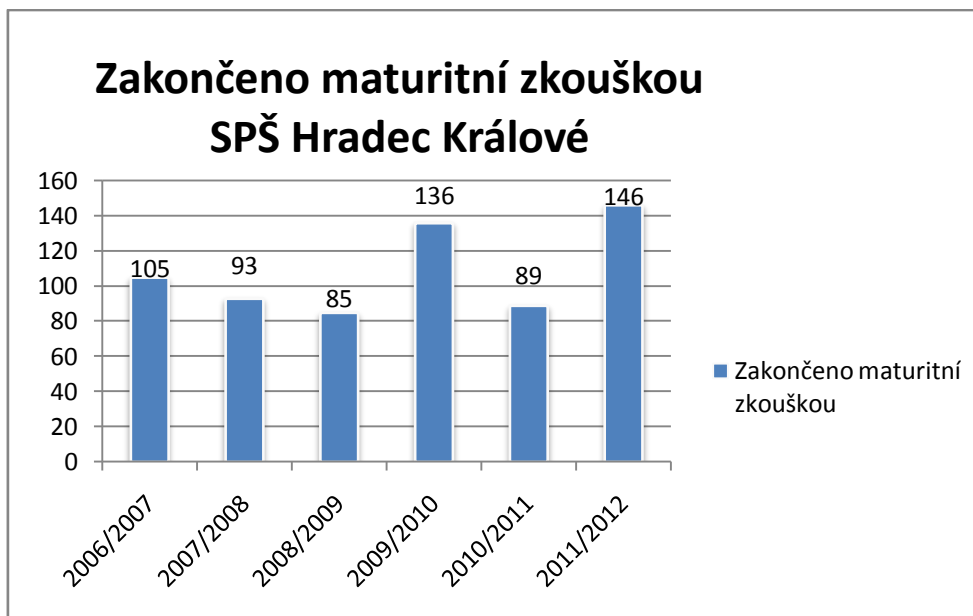
Ve školním roce 2005/2006 studovalo na škole v Hradecké ulici (na nynější H2) 657 žáků a na škole v Hradební (nynější H1) 1 112 žáků. Ve šk. roce 2015/16 má SPŠ, SOŠ a SOU (H1 + H2) celkem 1 118 žáků.

Na základě výročních zpráv SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové jsme se dozvěděli, že po roce 2005 stoupala poptávka po maturitních oborech, ale od roku 2010 do roku 2013 začal stoupat počet vyučených jedinců. Od roku 2008 započala větší propagace právě učňovských oborů v celé společnosti a byly podniknuty konkrétní kroky ke zvýšení zájmu o učňovské obory (náborové akce, studijní stipendia, projekty technického vzdělávání do škol). Tyto údaje o poměru maturitních a učebních oborů ukazuje Graf č. 5, U absolventů maturitních oborů se odráží vliv sloučení škol od šk. roku 2013/2014. Další graf = Graf č. 6 ukazuje počty žáků s maturitní zkouškou na škole H2 (tato škola měla jenom maturitní obory).

Z následujících grafů je zřejmé nejen to, že i po roce 2005 klesal počet absolventů školy, ale i kolísal počet absolventů jednotlivých oborů a měnil se poměr mezi počtem žáků učebních a maturitních oborů.

Graf 5: Rozdíl počtu absolventů s maturitní zkouškou a výučním listem

Graf 6: Absolventi s MZ na SPŠ Hradec Králové

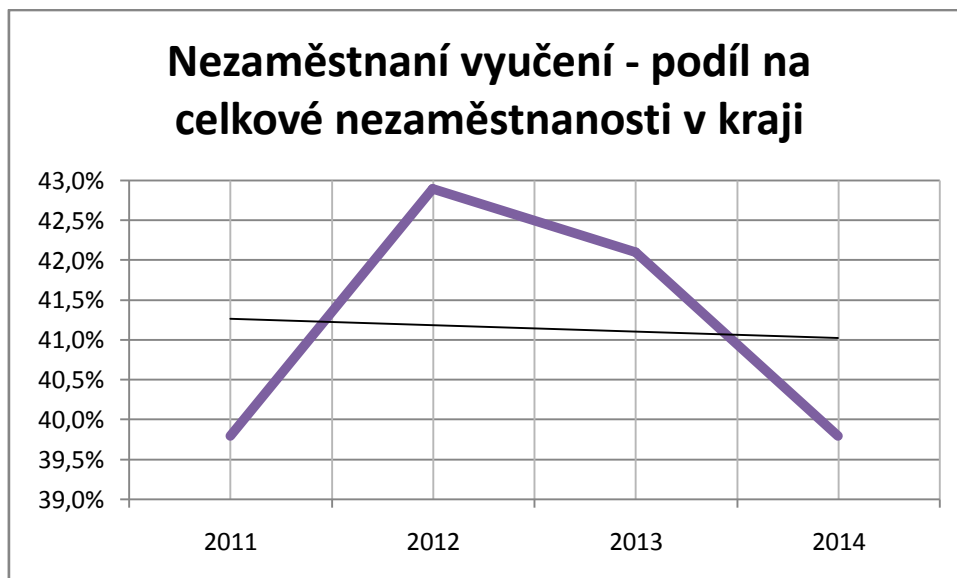
Média i pracovní úřady nás upozorňují na nedostatek pracovníků hlavně ve strojírenských, technických, elektrotechnických a stavebních oborech. Protože je naše škola školou převážně strojírenskou a elektrotechnickou, chtěli jsme se seznámit s přesnými údaji o zaměstnanosti a počtu odborníků v těchto oborech v našem regionu.

Data o nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji v letech 2011 – 2014

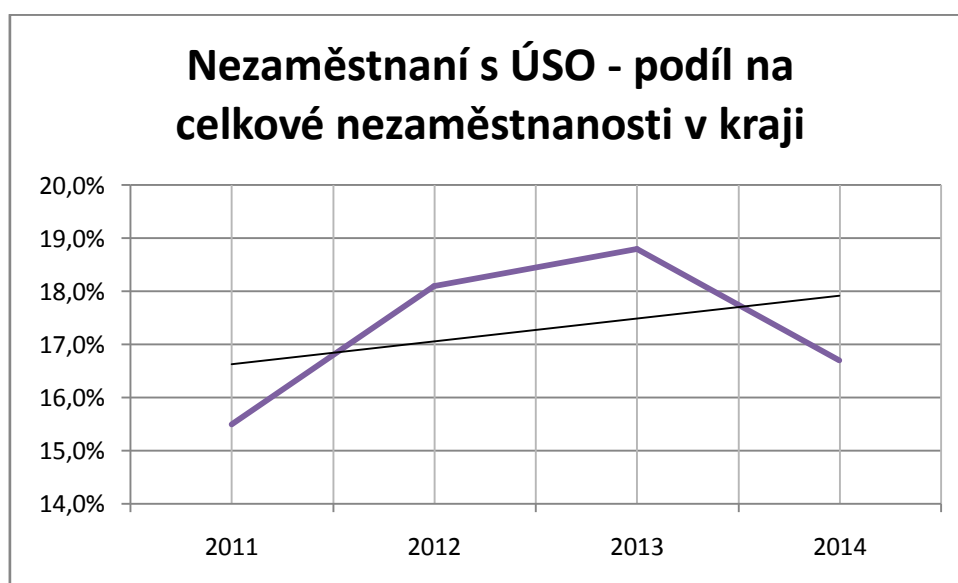
Struktura nezaměstnanosti podle stupně SŠ vzdělání

Na základě Statistických ročenek Ministerstva práce a sociálních věcí jsme vytvořili přehled nezaměstnaných a volných míst podle vzdělání v letech 2011 – 2014.

Ze získaných údajů vyplývá, že nejnižší nezaměstnanost a nejvyšší počet volných pracovních míst je ve skupině vyučení s maturitní zkouškou. Dále můžeme říci, že čím vyšší vzdělání, tím větší šance na trhu práce. Následující přehledy ukazují procentuální podíly nezaměstnaných podle stupně odborného vzdělání na celkové nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji – viz Graf 7, Graf 8.

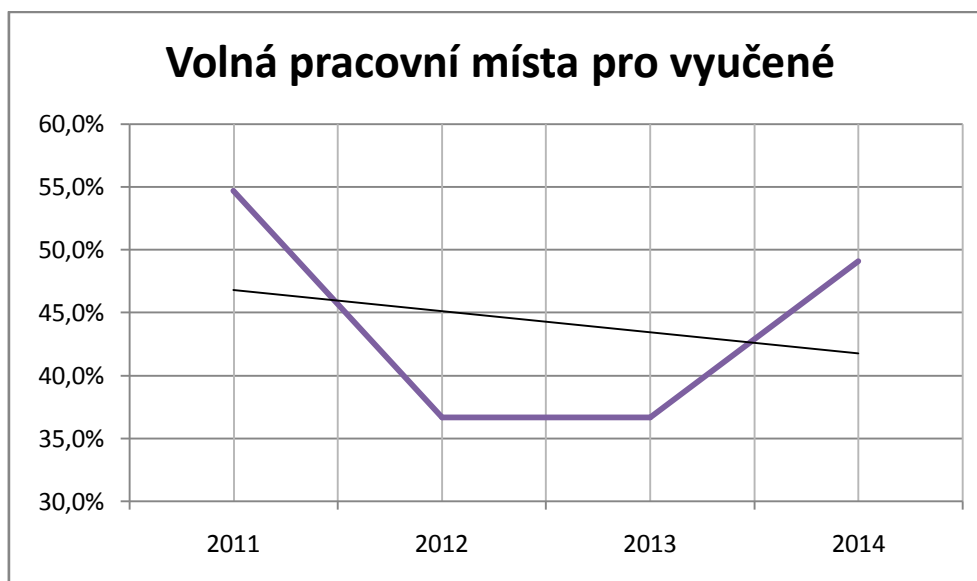
Graf 7: Podíl nezaměstnaných vyučených na celkové nezaměstnanosti v kraji

Graf 8: Nezaměstnaní s úplným středním odborným vzděláním

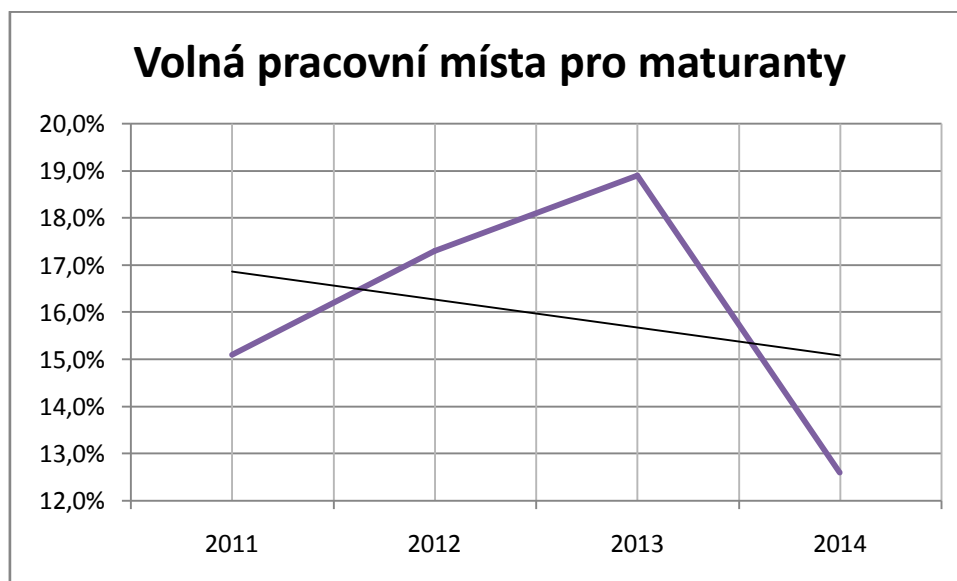
Graf ukazuje snižování procentního podílu vyučených na celkové krajské nezaměstnanosti. Skupina nezaměstnaných s úplným středním odborným (ÚSO) vzděláním vykazuje také v posledním období (od roku 2013) pokles v podílu na celkové nezaměstnanosti v kraji (kolem 2 %).

Struktura volných pracovních míst v Královéhradeckém kraji podle SŠ vzdělání

Graf 9: Volná pracovní místa pro vyučené

Skupina maturantů je opět na pomezí, volná místa pro tuto skupinu jsou silně zastoupena, dosahují necelých dvaceti procent.

Graf 10: Volná pracovní místa pro maturanty

V posledních dvou grafech můžeme vidět pokles množství volných pracovních míst, který přisuzujeme vyšší zaměstnanosti.

Z uvedeného vyplývá, že v našem kraji klesá podíl vyučených a maturantů s ÚSO (úplným středním odborným vzděláním) na podílu celkově nezaměstnaných. Naopak vstoupá nabídka volných pracovních míst pro vyučené absolventy.

Stav nezaměstnanosti oborů elektro a strojních v regionu ÚP Hradec Králové

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB na obyvatelstvu v % k 29. 2. 2016

Oblast	%	Oblast	%
Praha	5,4	Pardubický kraj	5,4
Středočeský kraj	5,5	Vysočina	6,4
Plzeňský kraj	4,7	Jihomoravský kraj	7,1
Karlovarský kraj	7,1	Olomoucký kraj	7,2
Ústecký kraj	9,2	Zlínský kraj	6,1
Liberecký kraj	6,4	Moravskoslezský kraj	8,5
Královéhradecký kraj	5,0	Celkem ČR	6,3

Tabulka 1: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v procentech

Pozn. Od 1. 1. 2013 došlo ke změně ukazatele, který nyní vyjadřuje podíl nezaměstnaných ve věku 15-64 let na všech obyvatelích ve věku 15-64 let. Do té doby byl počet nezaměstnaných poměřován pouze s ekonomicky aktivními osobami. Sjednotilo se tedy vykazování ČSÚ a MPSV

Královéhradecký kraj se řadí mezi regiony s nejmenší nezaměstnaností, svými 5 % je pod celorepublikovým podílem, který je 6,3 %

Stav nezaměstnanosti podle okresů v Královéhradeckém kraji ukazuje tabulka, kterou jsme zpracovali z informací, které nám poskytla Bc. Lucie Vechetová, pracovnice UP Hradec Králové. Tabulka ukazuje stav míry nezaměstnanosti v lednu a únoru r. 2015 a r. 2016. Je z ní patrný pokles míry nezaměstnanosti v celém regionu. Okres Hradec Králové je nad mírou nezaměstnanosti celého regionu Královéhradeckého kraje.

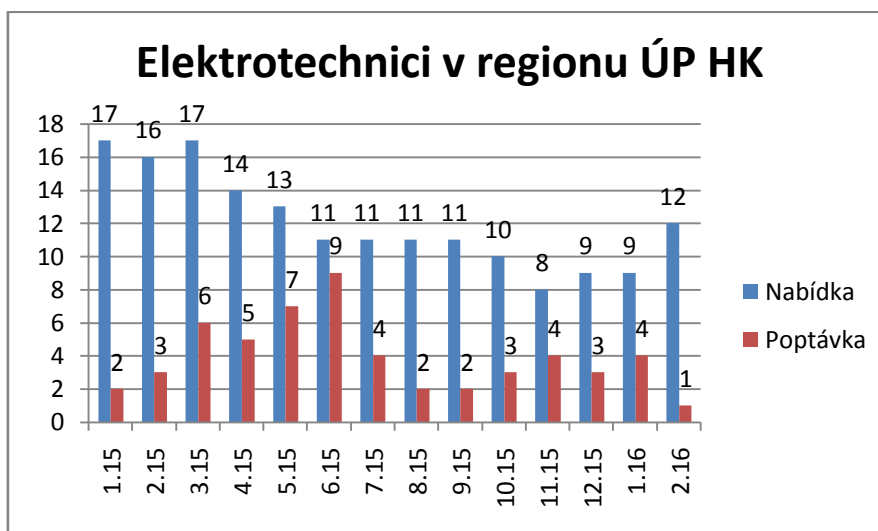
Míra nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji v lednu a únoru 2015 a 2016

Období	Okres	[%]	Období	Okres	[%]
1.15	Hradec Králové	7,0	1.16	Hradec Králové	5,9
	Jičín	5,7		Jičín	4,2
	Náchod	6,2		Náchod	5,3
	Rychnov nad Kněžnou	4,6		Rychnov nad Kněžnou	3,0
	Trutnov	7,6		Trutnov	5,8
	Královéhradecký kraj	6,4		Královéhradecký kraj	5,1
2.15	Hradec Králové	6,9	2.16	Hradec Králové	5,7
	Jičín	5,4		Jičín	4,1
	Náchod	6,1		Náchod	5,2
	Rychnov nad Kněžnou	4,4		Rychnov nad Kněžnou	2,8
	Trutnov	7,4		Trutnov	5,6
	Královéhradecký kraj	6,2		Královéhradecký kraj	5,0

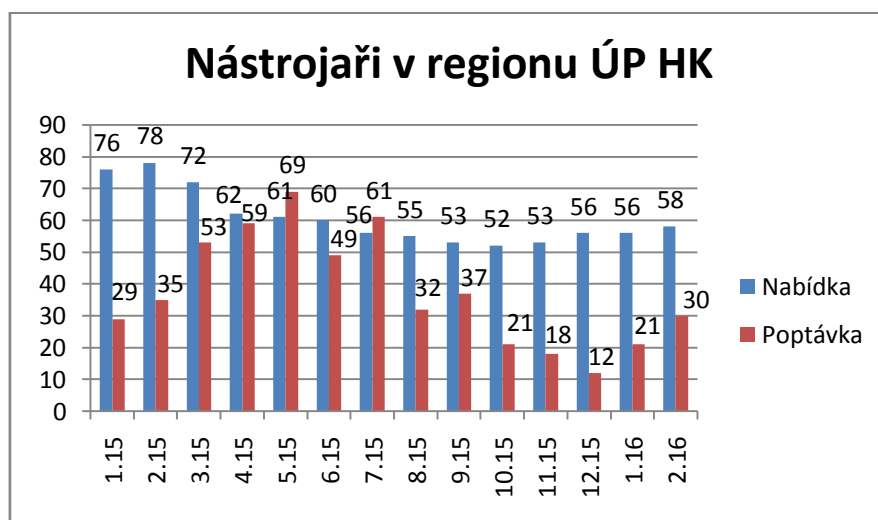
Tabulka 2: Míra nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji dle okresů

Následující grafy jsou také zpracovány na základě informací poskytnutých ÚP HK – z přehledů poptávky po pracovní síle za rok 2015 a první měsíce roku 2016. Jde o údaje pouze

za okres Hradec Králové. Nabídka znamená, kolik uchazečů je v evidenci a má tento obor vzdělání. Poptávka znamená, kolik zaměstnavatelů má v úmyslu přijmout dané pracovníky a nahlásili to formou inzerce na Úřad práce v okrese Hradec Králové. Z přehledu oborů jsme vybrali údaje o oboru elektrotechnik a nástrojař, tedy obory studované na naší škole a uváděné celorepublikově jako obory žádané na trhu práce; obory s nejnižší mírou nezaměstnanosti.

Graf 11: Nabídka po pracovní síle a poptávka po ní v oboru elektrotechnici

Graf 12: Nabídka po pracovní síle a poptávka po ní v oboru nástrojaři

Z grafů je vidět, že zájem získat pracovní místo převyšuje poptávku po pracovní síle. Například v únoru nahlásili formou inzerce zaměstnavatelé v regionu ÚP Hradec Králové 30 poptávek na nástrojaře, ale práci v tomto oboru shánělo v okrese 58 nástrojařů.

Celorepublikový stav nezaměstnanosti absolventů v roce 2005 – 2015

Míra nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů zůstalo bez zaměstnání a přihlásilo se do evidence na úřadech práce. Zde je sledována míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů, tedy těch, kteří ukončili své studium v předchozím roce.

Nezaměstnanost absolventů z hlediska úrovně vzdělání a skupin oborů vzdělání

Míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů v ČR v letech 2011 – 2015

Kategorie vzdělání	2015	2014	2013	2012	2011
Střední vzdělání s výučním listem - H	12,6%	16,5%	26,2%	15,1%	17,1%
Nižší střední vzdělání s výučním listem - E	21,7%	26,0%	35,6%	29,2%	31,3%
Střední odborné s MZ a odborným výcvikem - L/0	13,2%	14,2%	19,3%	12,4%	16,0%
Nástavbové vzdělání - L/5	15,2%	18,5%	29,6%	17,6%	20,6%
Střední odborné s MZ - M	9,6%	11,6%	14,8%	9,0%	11,4%
Gymnaziální vzdělání - K	3,8%	4,4%	4,1%	3,1%	3,2%
Vyšší odborné vzdělání - N	7,5%	10,2%	11,9%	7,9%	9,4%

Tabulka 3: Míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů v letech 2011 – 2015

Zdroj: <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-05/Nezamestnanost-absolventu-skupiny-oboru-vzdelani/12>

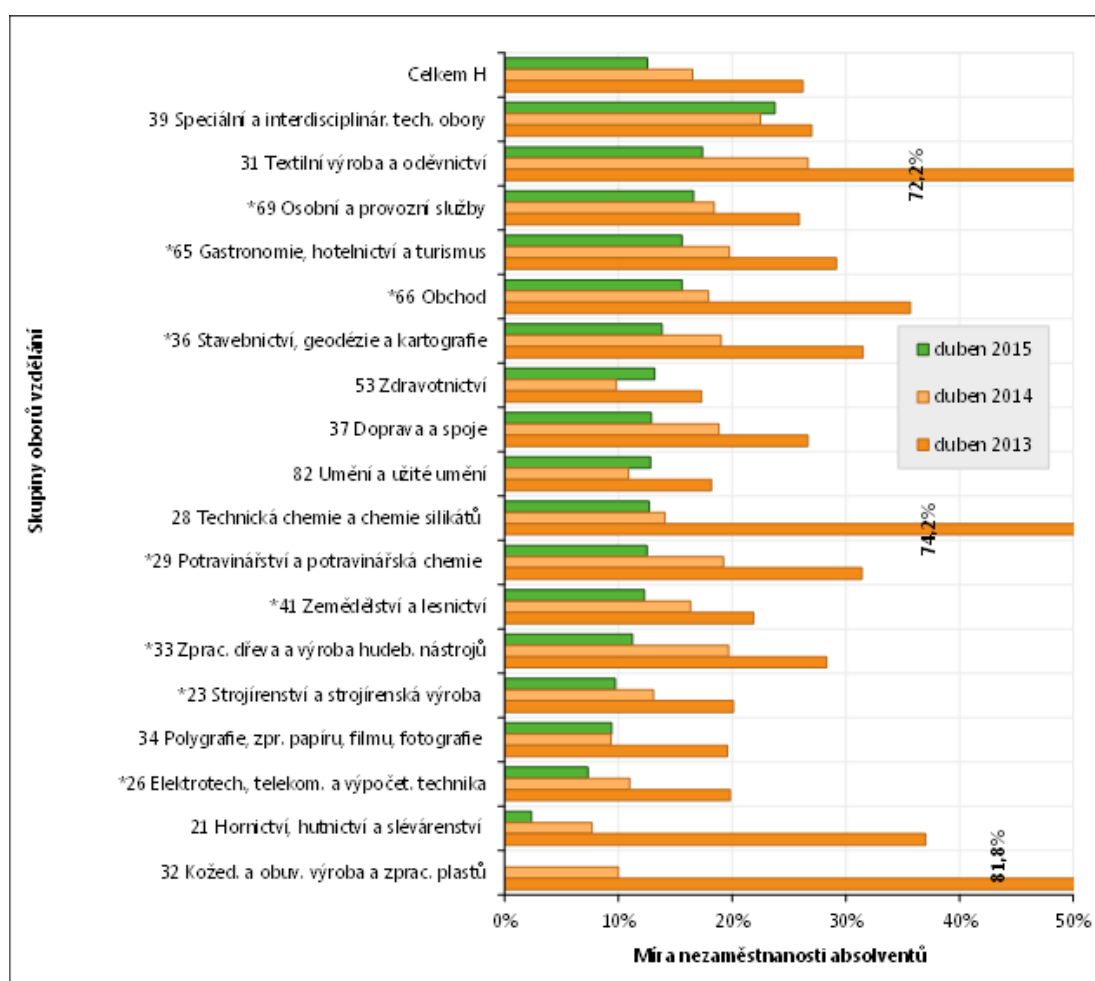
(Hodnoty míry nezaměstnanosti za rok 2015 vycházejí z počtu nezaměstnaných čerstvých absolventů, vykázaného jednotlivými úřady práce k 30. dubnu 2015, a počtu absolventů, kteří ukončili studium v roce 2014.)

Přestože v roce 2013 došlo v nezaměstnanosti absolventů škol k poměrně výraznému zhoršení situace, v důsledku druhé vlny hospodářského oživení v roce 2014 a 2015 už můžeme pozorovat zlepšování situace. V poklesu míry nezaměstnanosti absolventů škol se odráží zlepšující se ekonomická situace a příznivější podmínky na pracovním trhu. V uplatnitelnosti absolventů na pracovním trhu hraje svou roli i stále nižší počet žáků v populačním ročníku.

Nezaměstnanost absolventů středního vzdělání s výučním listem (kategorie vzdělání H)

Míra nezaměstnanosti absolventů středního vzdělání s výučním listem (kategorie H) v dubnu 2015 činila **12,6 %**. Nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2015 dosahují a relativně snadnější uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání:

- 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství – 2,4 %,
- 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika – 7,3 %,
- 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie – 9,4 %,
- 23 Strojírenství a strojírenská výroba – 9,7 %.

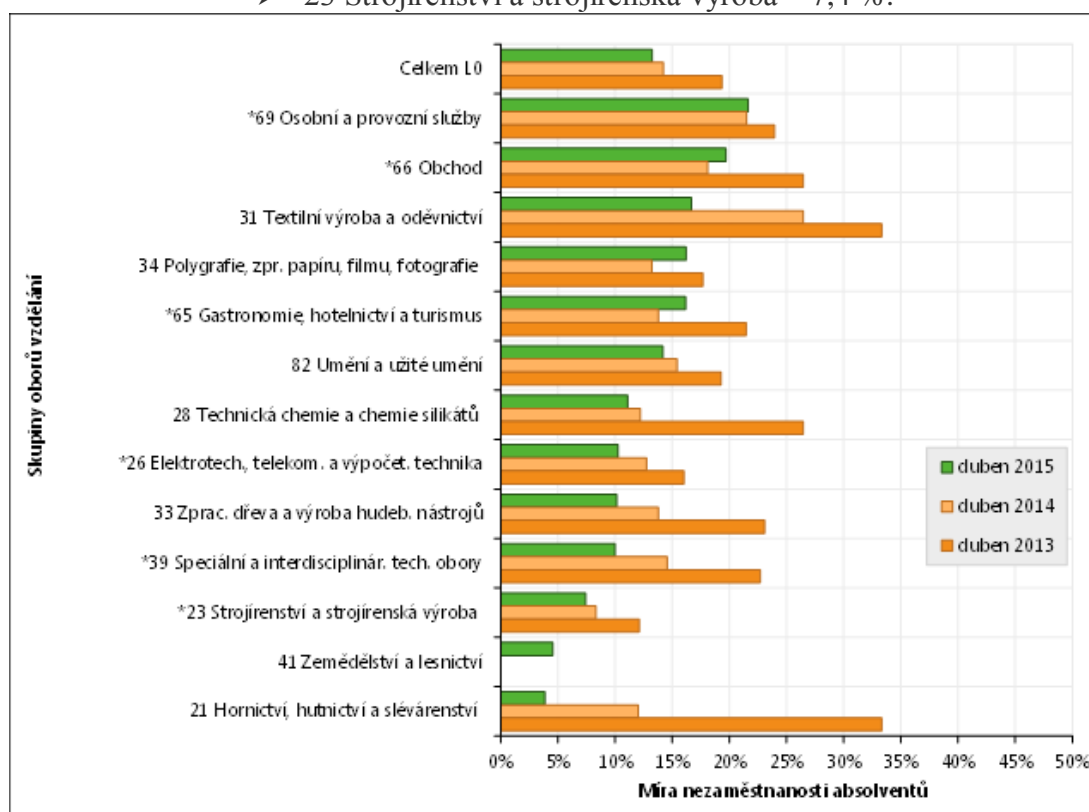

Graf 13: Míra nezaměstnanosti absolventů: střední odborné vzdělání s výučním listem, duben 2013, 2014 a 2015, skupiny oborů kategorie H

Nezaměstnanost absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (kategorie vzdělání L/0)

Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (kategorie L/0) v dubnu 2015 činila 13,2 %. Nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L/0 v dubnu 2015 byly zaznamenány ve skupinách:

- 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství – 3,8 %,
- 41 Zemědělství a lesnictví – 4,5 %,
- 23 Strojírenství a strojírenská výroba – 7,4 %.

Graf 14: Míra nezaměstnanosti absolventů: střední odborné vzdělání s maturitou a odborným výcvikem, duben 2013, 2014 a 2015, skupiny oborů kategorie L0

Nezaměstnanost absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie vzdělání M)

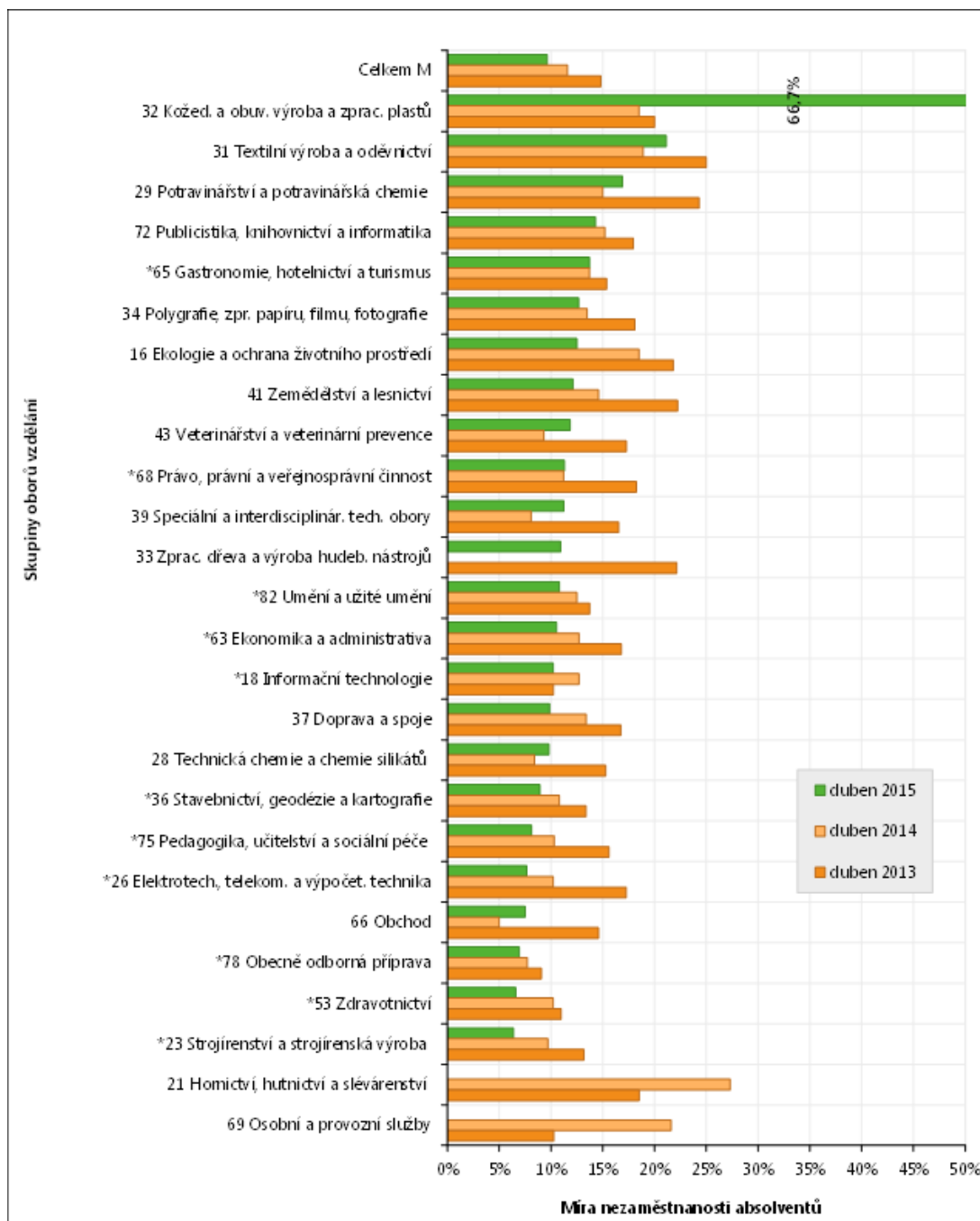
Míra nezaměstnanosti absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie M) v dubnu 2015 činila 9,6 %. V rámci této kategorie vzdělání došlo k meziročnímu poklesu o 2,0 p. b. V dubnu 2015 bylo mezi absolventy středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou evidováno 3 159 nezaměstnaných absolventů.

Nejnižší nezaměstnanost čerstvých absolventů kategorie M byla v dubnu 2015 zjištěna u skupin oborů:

- 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství – 0,0 %,
- 23 Strojírenství a strojírenská výroba – 6,4 %,
- 53 Zdravotnictví – 6,6 %,
- 78 Obecně odborná příprava – 6,9 %.

Dalšími skupinami s poměrně nízkou mírou nezaměstnanosti jsou:

- 66 Obchod – 7,5 %,
- 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika – 7,7 %.

Graf 15: Míra nezaměstnanosti absolventů: střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou, duben 2013, 2014 a 2015, skupiny oborů kategorie M

Ze statistických přehledů vyplývá, že míra nezaměstnanosti v jednotlivých druzích středního odborného vzdělání se v roce 2015 liší jen nepatrně – vyučení 12,6 %, obor L 13,2 % M 9,6 %. Výraznější jsou rozdíly v míře nezaměstnanosti jednotlivých skupin oborů. Zde jednoznačně obory nabízené naší školou, tedy skupina 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika a skupina 23 Strojírenství a strojírenská výroba patří do čela skupiny s nejnižší mírou nezaměstnanosti čerstvých absolventů.

V práci „Analýza profesní struktury pracovních sil a struktury absolventů z pohledu sféry vzdělávání – 2014“ dochází Mgr. Gabriela Doležalová k následujícím závěrům pro obory strojírenství, elektrotechnika a informatika:

23 Strojírenství - Počet zaměstnaných v příslušných profesích do roku 2010 klesal, v následujícím období se trend obrátil a jejich počet narostl. Počet i podíl absolventů se snižoval v celém období. Podstatný úbytek absolventů je daný demografickým poklesem i nedostatečným zájmem ze strany žáků zejména o vyučení v příslušných oborech vzdělání. Ve vývoji dochází ke stále těsnějšímu propojování mezi strojírenstvím, elektrotechnikou a elektronikou, což souvisí se zaváděním kombinovaných strojních systémů. Zvyšování kvalifikace tímto směrem by mělo být zárukou dlouhodobě dobrého potenciálu pro nalezení vhodného uplatnění.

26 Elektrotechnika a inženýrské obory - Mezi podílem pracovníků na celkové zaměstnanosti a podílem absolventů příslušných oborů vzdělání nejsou ve vývoji v sledovaném období velké rozdíly. V roce 2014 se absolventi elektrotechnických oborů vzdělání podílí na celkové struktuře absolventů 8,6 %. Jejich podíl v poslední etapě vzrostl, jejich absolutní počet ale nikoliv (nárůst podílu je daný výraznějšími poklesy absolventů v jiných oborech vzdělání). Velice perspektivní jsou zaměstnání v oborech optické, zdravotnické a automatizační techniky, která se díky technologickému vývoji prosazuje stále více v celé řadě dalších odvětví průmyslu. I nadále dobrou perspektivu budou mít absolventi inženýrských oborů, zejména ti se širokým spektrem znalostí z oblasti IT. Poptávka však poroste zejména po absolventech terciárního stupně vzdělání a částečně po pracovnících se středním odborným vzděláním s maturitní zkouškou.

Profese a obory, které zaměstnavatelé potřebují, pocít'ují jejich nedostatek; Zdroj:

<http://www.infoabsolvent.cz/>

Graf č. 16 a Graf č. 17 ukazují výsledky celorepublikové statistiky prováděné u zaměstnavatelů. Obory vyučované na naší škole se řadí mezi obory požadované zaměstnavateli, obory, kterých pocít'ují nedostatek a považují je za perspektivní.

Graf 16: Obory, u kterých se zaměstnavatelé potýkají s nedostatkem pracovníků

Graf 17: : Obory, které zaměstnavatelé označují za perspektivní

Požadavky zaměstnavatelů na absolventy - Schopnosti a dovednosti (kompetence) absolventů lze rozdělit na:

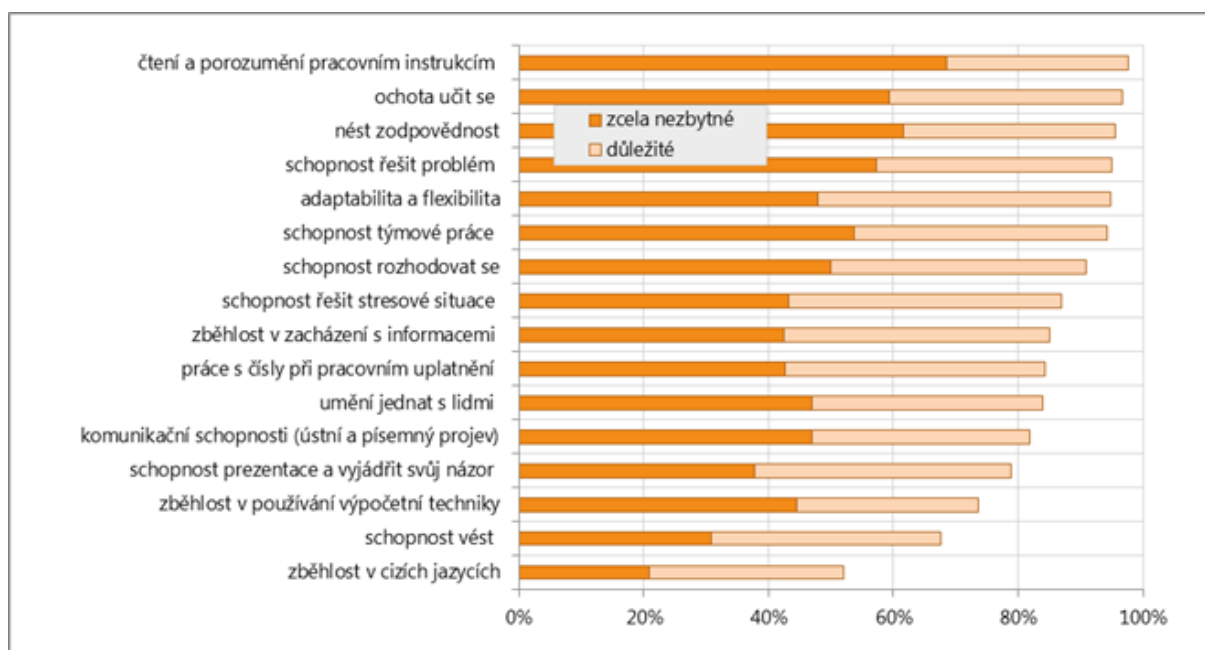
- a) Profesní – jsou spojeny s konkrétní odborností, umožňují výkon určitých profesí, povolání
- b) Klíčové (přenositelné) jde o obecné dovednosti, které jsou důležité v řadě pracovních i životních situacích (například jednání s lidmi, schopnost řešit problém aj.)

V současnosti roste důraz na klíčové kompetence. Zaměstnavatelé považují za důležité zastoupení obou, tj. profesních i klíčových dovedností.

Ze šetření u zaměstnavatelů z průmyslového sektoru (zveřejněno na <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-1-14/Jake-kompetence-u-absolventu-ocekavaji-/26> I) vyplývá, že velká část zaměstnavatelů preferuje více profesní vědomosti a dovednosti, neboť je považují za nezbytné pro výkon řady povolání (např. v případě strojírenských, stavebních a chemických techniků, elektrotechniků, elektromechaniků).

Hodnocení zaměstnavatelů v ČR - důležitost jednotlivých kompetencí u absolventů

Zdroj: <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-1-14/Jake-kompetence-u-absolventu-ocekavaji-/26>

Graf 18: Hodnocení důležitosti jednotlivých kompetencí zaměstnavateli

IV. Praktická část

Praktická část naší práce zahrnuje šetření prováděné u absolventů školy a u zaměstnavatelů absolventů oborů školy, dotazování u vedoucího praxe na škole a ÚP v Hradci Králové. Věnuje se vyhodnocení výsledků dotazníků a jejich porovnání s daty o nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji v rozmezí let 2011 – 2014. Cílem analýzy je ověření našich hypotéz – jejich potvrzení nebo vyvrácení.

Dotazník pro absolventy školy

K zjištění úspěšnosti absolventů školy jsme zpracovali dotazník, který byl umístěn na internetových stránkách školy. Tím bylo umožněno elektronické získávání a zpracování dat.

Obsah dotazníku

Absolventům SPŠ, SOŠ a SOU Hradec Králové /= dřívější názvy škol: SPŠ strojnická, „škola Hradební“, SPŠ Hradec Králové, Integrovaná škola Hradební, učiliště ZVÚ .../

V roce 2016 (9. 9. 2016) proběhnou oslavy založení škol nynější SPŠ, SOŠ a SOU Hradec Králové. Žádáme Vás, absolventa školy, o vyplnění krátkého dotazníku.

1 Název oboru, který jste vystudoval/a

.....

2. a) Škola:

b) obor:.....

3. Rok zahájení studia

4. Rok ukončení studia

5. Ukončení: a) výučním listem rok: ... b) maturitní zkouškou: rok

6. Pohlaví

6. Práce v oboru:

a) Kolik celkem let práce v oboru.....

b) Ve kterém období po studiu jste pracoval/a v oboru:

- Ihned po ukončení školy
- Po leté přestávce od ukončení studia
- Stále až dosud
- Stále až do odchodu do důchodu
- Jiné
- Nikdy

c) V případě, že nepracujete v oboru, uveďte důvody opuštění oboru

- Nízká mzda
- Nebyla pracovní příležitost

- **Výhodnější nabídka práce**
- **Jiné**
- **d) Co považujete za svůj největší dosažený úspěch v oboru?**

.....

6. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

.....

7. Jaké poznání, které jste si ze školy odnesli, je pro vás nejcennější? Co dala do života?

.....

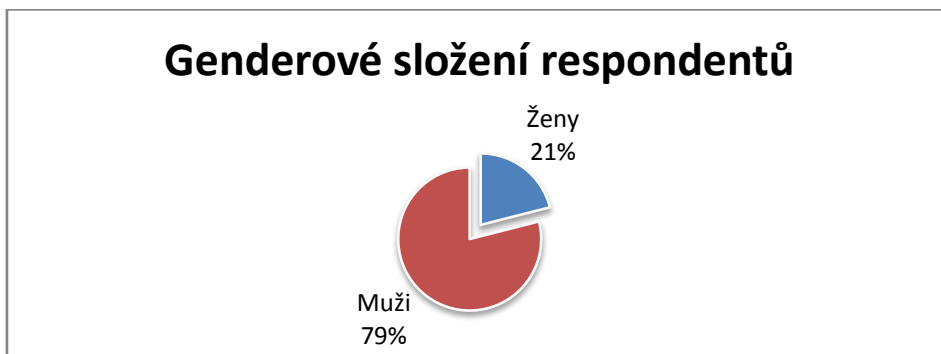
8. Na co z doby studia si nejčastěji vzpomenete?

.....

9. Chcete-li zaslat informace o oslavách výročí založení školy, napište svoji e-mailovou adresu:

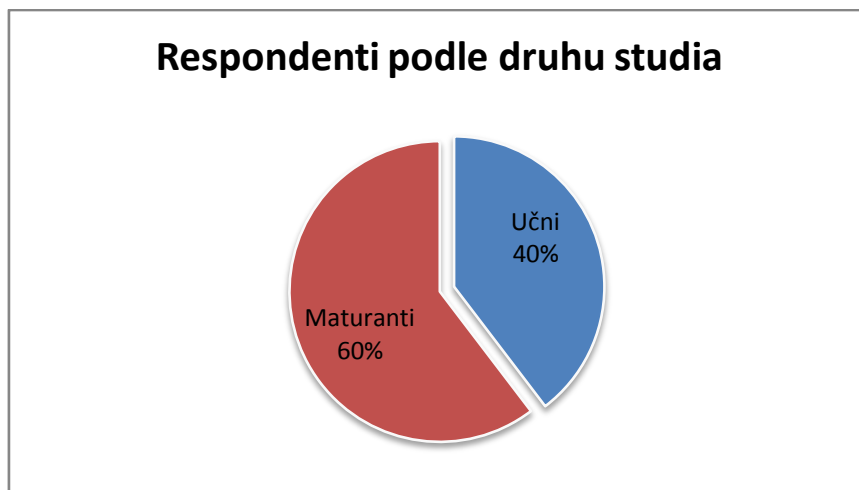
Analýza výsledků dotazníků pro absolventy

Na rozeslaný online dotazník jsme dostali celkem 328 odpovědí. Značně převažují respondenti muži nad ženami. Mužů, kteří nám odpověděli, bylo 259, žen 69. Poměr neodporuje skutečnosti, že škola nabízí více oborů pro chlapce. Dívky v počtu studentů mají nižší podíl než u respondentů, což si vysvětlujeme rozdílným přístupem pohlaví k vyplňování dotazníku.

Graf 19: Genderové složení respondentů

Dále jsme zjistili, že poměr respondentů absolventů maturitních oborů a učebních oborů je 198:130.

Graf 20: Respondenti podle druhu studia

Podle roku zahájení studia na naší škole lze respondenty rozdělit na etapy, které ukazuje následující tabulka; je připojen i údaj o počtu respondentů-absolventů, kteří získali vysokoškolské vzdělání.

Respondenti podle roku zahájení studia a z nich počet VŠ

Období studia	Počet respondentů	Počet s VŠ vzděláním
1951 - 1970	20	5
1971 - 1979	9	3
1980 - 1989	31	2
1990 - 1999	45	8
2000 - 2010	156	16
2011 - 2013	60	6

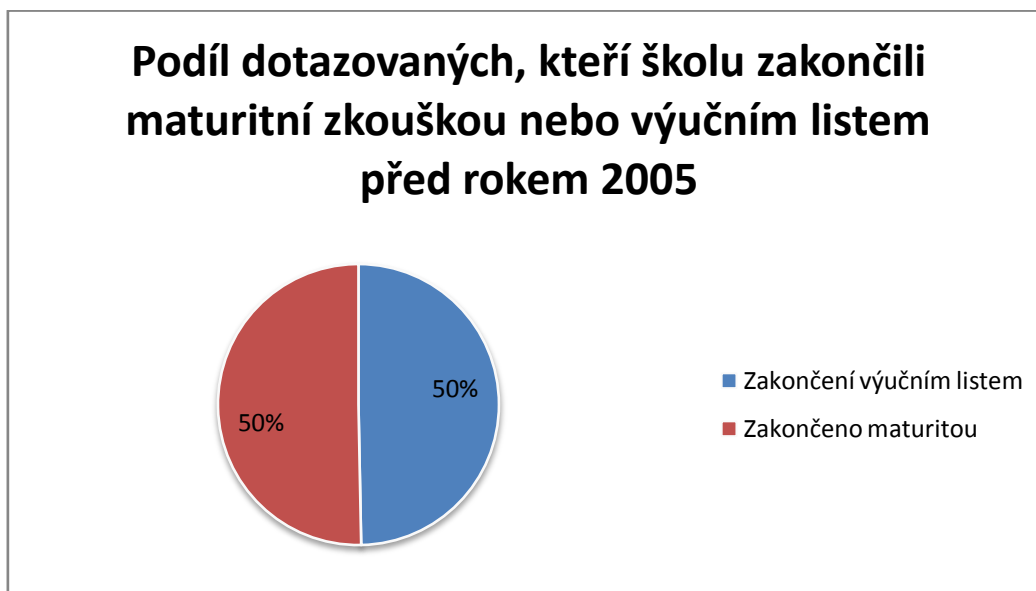
Tabulka 4: Respondenti podle roku zahájení studia

Pět respondentů zahájilo studium hned na počátku tradice obou škol v rozmezí let 51 až 59; 3 byli žáky školy v Hradecké ulici, 2 žáky v Hradební ulici; 4 z této skupiny uvedli jako důvod výběru školy zájem o obor; všichni pracovali v oboru až do důchodu, někteří stále pracují.

Respondenti podle dosaženého vzdělání - Nejvyšší procento dotazovaných své vzdělání završilo maturitní zkouškou. Respondenti s výučním listem tvoří hned po této velké skupině 15 %. A zbytek, tedy 13% respondentů, šlo studovat dál na vyšší odborné školy.

Respondenti před r. 2005 a po r. 2005 podle studia učebních a maturitních oborů - Po roce 2005 celorepublikově stoupl počet absolventů maturitních oborů. Z celkové počtu dotazovaných odpovědělo 80 respondentů s výučním listem a 81 maturitním vysvědčením získaným před r. 2005. Po roce 2005 počet respondentů, kteří zakončili studium výučním

listem, je 61 a maturitní zkouškou zakončilo 167 respondentů. Když tedy údaje před rokem 2005 srovnáme s údaji po roce 2005, zjistíme nárůst podílu maturantů-respondentů, Následující dva grafy – Graf č. 16 a Graf č. 17 - ukazují poměr vyučených a maturantů před rokem 2005 a po roce 2005.

Graf 21: Podíl dotazovaných, kteří školu zakončili MZ nebo výučním listem před rokem 2005

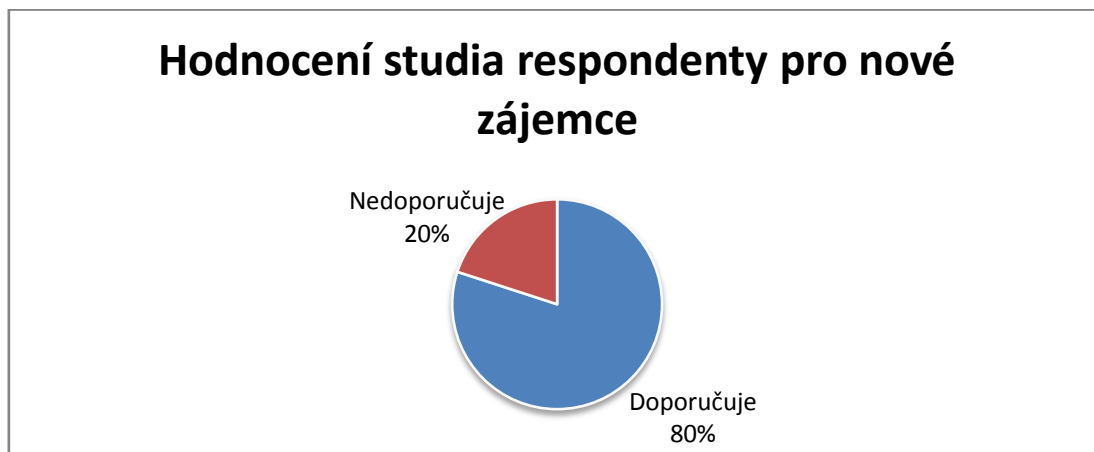
Graf 22: Podíl dotazovaných, kteří školu zakončili MZ nebo výučním listem po roce 2005

Respondenti, kteří absolvovali školu po roce 2005, v převažující míře složili maturitní zkoušku. To odpovídá i nárůstu maturitních oborů a počtu žáků maturitních oborů v tomto období a zároveň poklesu absolventů učebních oborů.

Uplatnění absolventů školy - Z hlediska uplatnění současných absolventů je důležitá analýza posledních časových etap studia. Procházeli jsme vybraný vzorek absolventů naší školy a všech jejích bývalých variant. Z období absolvování 2000 – 2010 nepracovalo nikdy v oboru 63 absolventů ze 178 respondentů z H1 – 6 oboru EI, 3 strojírenských a 44 oboru podnikání v technických povoláních a oboru informační technologie. Ze školy H2 v období 2000 – 2010 odpovídalo 7 respondentů, z nich 2 nikdy nepracovali v oboru.

Respondenti s VŠ - Náš dotazník vyplnilo 44 absolventů s ukončenou vysokou školou, další absolventi ještě v současné době stále studují. V odpovědích se vyskytují tři typy vysokoškolského studia: bakalářské studium, magisterské studium a doktorské studium; 44 respondentů získalo VŠ vzdělání – nejvíce magisterské studium ukončilo 22 respondentů, dále bakalářské 19 respondentů a 3 doktorské studium. Z analýzy vystudovaných škol je vidět, že nejvíce respondentů = 19 pokračovalo ve studiu oboru ze SŠ, další početnější skupina = 6 vystudovala pedagogiku; jednotlivci pak uvedli filmové vědy, sociologii, práva, zemědělský management...

Doporučení studia – Celkem 262 respondentů tj. 80 % uvedlo, že by školu a studium oboru doporučili novým zájemcům o studium, jak ukazuje následující graf.

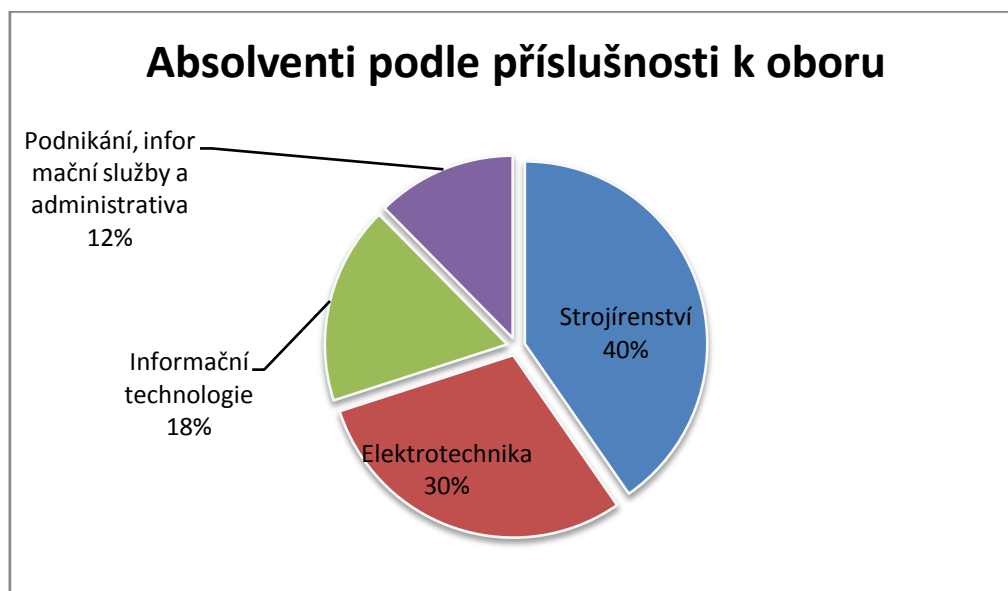

Graf 23: Hodnocení studia respondenty pro nové zájemce

Mezi těmi, kteří doporučují studium, je následující rozložení odpovědí podle druhu dosaženého vzdělání: VŠ 33 ANO, což je 80,5 % respondentů vysokoškoláků, MZ 189 = 80 % respondentů maturantů, a 40 vyučených = 80 % absolventů vyučených v oboru. Lze tedy učinit závěr, že druh získaného vzdělání neovlivňuje doporučení respondentů. Tím se nám nepotvrdila **2. hypotéza** – „Absolventi s vyšším dosaženým vzděláním svůj obor doporučují zájemcům o studium“.

Z respondentů, kteří doporučují studium dnešním žákům vycházejícím ze ZŠ, jich 19,5 % uvedlo jako důvod perspektivní obory, jejichž žádanost na trhu práce.

Respondenti podle vystudovaných oborů - Další z grafů vypovídá o zastoupení respondentů podle oborů školy SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové. Z celkového počtu dotazovaných jich 140 vystudovalo strojírenství a 103 elektrotechniku.

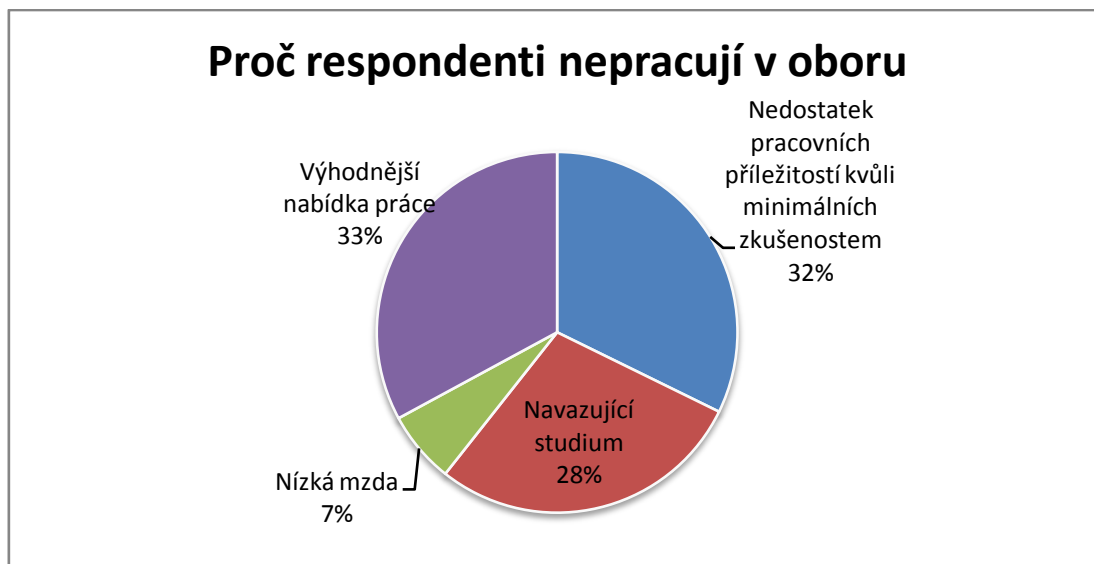
Graf 24: Absolventi podle příslušnosti k oboru

I když výběr respondentů byl náhodný, byla shromážděna data všech skupin oborů školy. Procentuální zastoupení neodpovídá poměru absolventů oborů, ale odpovídá pořadí oborů podle počtu absolventů, tj. nejvíce strojírenství, pak elektrotechnika, informační technologie a nejméně podnikání, informační služby a administrativa. Výuka oborů podnikání a administrativy není v současné nabídce oborů školy.

Pětinu respondentů tvořily ženy, což je více než je podíl dívek v počtu absolventů. Větší zastoupení žen lze přičíst jejich větší ochotě vyplnit dotazník.

Média i pracovní úřady nás upozorňují na nedostatek pracovníků hlavně ve strojírenských, technických, elektrotechnických a stavebních oborech. Protože je naše škola školou převážně strojírenskou a elektrotechnickou, zaměřili jsme na tyto obory. Zjišťovali jsme, kde absolventi pracují, a jaké jsou důvody, proč absolventi nepracují ve vystudovaném oboru, a zda někdy a kdy v tomto oboru pracovali.

Celkem 111 respondentů není zaměstnáno v oboru vystudovaném na naší škole, což je 33,8 % respondentů. Následující graf ukazuje procentuální zastoupení nejčastěji uvedených důvodů.

Graf 25: Důvody respondentů, proč nepracují v oboru

Vedle těchto nejčastějších důvodů byly ještě uvedeny např.: „Strojírenství mě nebaví.“; „Prostě mě nadchnulo něco zajímavějšího, než je můj obor.“; „Můj zdravotní stav mi to nedovoluje.“ atd.

Nejčastější odpovědí byl výhodnější nabídka práce, dále pak, že respondenti nemají dostatek zkušeností a praxe (32 %), proto nemají tolik pracovních příležitostí. Výhodnější nabídka práce byla zastoupena 33 %. Od dotazovaných jsme se nedozvěděli, zda výhodnější nabídkou práce myslí vyšší mzdy, kterou uvedlo jako důvod dalších 7%, nebo pohodlnější a méně namáhavější náplň práce. Kdybychom tedy sečetli procento lidí, kteří odpověděli, že nepracují ve svém vystudovaném oboru, protože jim byla nabídnuta výhodnější práce a ty, kteří odpověděli, že v oboru nepracují kvůli nízké mzdě, dosáhneme počtu 40%. Uvedeným se tedy potvrzuje naše **1. hypotéza** „Velký podíl absolventů nepracuje ve vystudovaném oboru, a to především kvůli lepším podmínkám v jiném oboru“. V oboru nepracuje více než 33 % respondentů a 40 % z nich uvedlo jako důvod lepší pracovní nabídku v jiném oboru nebo nízkou mzdu v oboru.

Na otázku „Kdy pracovali v oboru?“, uvedlo 31 % ihned po ukončení školy, 7 % po několikaleté přestávce od ukončení studia, 16, 1% stále až dosud a 32 % nikdy v oboru nepracovalo.

Přičteme-li k respondentům, kteří začali pracovat ihned po ukončení školy, respondenty, kteří začali v oboru pracovat po několikaleté přestávce od doby absolvování školy, dostaneme 38% absolventů, kteří byli do zaměstnání přijati bez praxe v oboru, tedy jako čerství absolventi. Na

druhou stranu 33,8 % těch, kteří nepracují v oboru se domnívá, že nemají dostatek zkušeností a chybí jim praxe.

Nezaměstnanost absolventů – Z 328 absolventů pouze 2 uvedli, že nemají práci - jeden absolvent oboru automatizační technika, vystudovaný v r. 2014, v pracovním zařazení uvedl nahlášení na pracovním úřadě a druhý uvedl nezaměstnaný, absolvoval obor průmyslová ekologie v r. 2015, nikdy v oboru nepracoval, přesto by obor a školu doporučil ke studiu (jako důvod uvádí „zajímavá škola).

Volba školy a oboru – Nejvíce respondentů 265 uvedlo jako důvod studia na škole „Perspektivní zaměstnání“ a „Zájem o obor“, na druhém místě v zastoupení odpovědí bylo „Přání rodičů“ a „Doporučení školy“ – uvedlo 28 respondentů. Třetí místo obsadila volba 15 respondentů = „Tradice v rodině“. Tím se nám potvrdila **3. Hypotéza** – „Obor si většinou studenti zvolili kvůli tradici v rodině nebo dobrému uplatnění“.

4. hypotéza – „Ve svém oboru mají více pracovních příležitostí vyučení absolventi školy než absolventi s maturitním vysvědčením“ – hypotéza se potvrdila.

Celkem 39 respondentů uvedlo, že nepracují v oboru z důvodu, že není – nebyla pracovní příležitost – 4 jsou vyučení a 38 má maturitní vzdělání – z nich 32 má pouze maturitní vysvědčení, zbývajících 6 má i výuční list.

Pokud hodnotíme počet respondentů pracujících v oboru, získali jsme následující data: V oboru pracuje 58 % respondentů s výučním listem; z těch, kteří nepracují v oboru, uvedlo 18 % jako důvod výhodnější nabídku mimo obor a 6 %, že nebyla pracovní příležitost. Respondenti, kteří mají jak výuční list, tak maturitní vysvědčení v oboru pracují ve shodě se získanou klasifikací v 62,7 %. Z těch, kteří nepracují v oboru, jich 17,5 % uvedlo jako důvod výhodnější práci mimo obor. Absolventi s maturitním vysvědčením jsou zaměstnání v oboru v 63,7 %. Ze všech maturantů (s výučním listem i bez) jich 16,8 % uvedlo, že pracují mimo obor proto, že nebyla pracovní příležitost. Z respondentů vysokoškoláků pracuje v oboru 46,3 %. Z těch VŠ, kteří nepracují v oboru jich 21 % šlo za lepší práci, pouze 4,8 % uvedlo, že nebyla pracovní příležitost. Čili s důvodem, že nebyla pracovní příležitost v oboru se setkáme nejméně u VŠ, pak u učňů, nejvíce u maturantů.

Pokud budeme hodnotit „lepší uplatnění“ podle nabídky a poptávky na trhu práce – viz přehledy ve statistických ročenkách, zjistíme, že největší zájem je o vyučené, kteří mají i

maturitní vysvědčení. Tato skupina má i nejmenší nezaměstnanost v celorepublikových přehledech. Na základě předpokládaného profilu takového absolventa jde o soulad s požadavky na kompetence, které uvádějí zaměstnavatelé.

Vezmeme-li v úvahu současnou situaci, kdy se začíná projevovat nedostatek vyučených řemeslníků a tím stoupat zájem o pracovníky s výučním listem, budeme hypotézu považovat za pravdivou.

Dotazníkové šetření mezi zaměstnavateli

Žáci učebního i maturitního studia strojírenství a elektrotechniky plní odborný výcvik a praxi nejen ve školních dílnách a laboratořích, ale pracují i ve více než 30 firmách. Dlouhodobá je spolupráce například s firmami HC electronics s.r.o, HAKEL TRADE s.r.o, MTS, Signal Mont s.r.o., REMO Elektra s.r.o., VEBA textilní závody, a.s., ZVU STROJÍRNY, a.s., Eltin, s.r.o., Bühler Motor, s.r.o., Transforma, a.s., T.F.A. alfa, s.r.o., Grinding technologi, a.s., GUMOTEX, a.s., STÜKEN, s.r.o., AXIS, s.r.o., GLATT – PHARMA, s.r.o., Hořické strojírna, s.r.o., MSV výtahy, a.s., ČEZ, a.s., ČEZ Obnovitelné zdroje, s.r.o., ARROW International CR, a.s., STROJTEX Dvůr Králové nad Labem, Natura DK, a.s, Třebechovická slévárna a strojírna, AVT, s.r.o., Erwin Junker Grinding Technologi, a.s., Farmet, a.s., REKON, s.r.o., a dalšími.

Oslovili jsme 25 firem a elektronickou poštou jim zaslali následující dotazník:

Dotazník pro zaměstnavatele pracovníků strojírenských oborů a „elektro“ oborů

Dotazník je určen pouze ke zpracování ve studentské práci SOŠ žáků SPŠ, SOŠ a SOU Hradec Králové.

1.	Rok založení firmy	
2.	Předmět podnikání:	
3.	Počet zaměstnanců	
4.	Vzdělání zaměstnanců – přiřadte čísla od 1-5 = pořadí nejvíce zastoupených pracovníků s tímto vzděláním (největší počet = 1. místo):	
	a) VŠ	
	b) SOŠ, SPŠ – maturitní obory	
	c) Vyučení v požadovaných oborech	
	d) Vyučení v jiných a pouze zaškolení, rekvalifikování	
	e) Se základním vzděláním	

5.	Věk zaměstnanců Převažují pracovníci ve věku: a) 19 – 30; b) 31 – 40; c) 41 – 50; d) 51 – 60; e) důchodového věku; f) Jiné:
6.	Jaký váš požadavek na zaměstnance nesplňuje současná nabídka pracovních sil na trhu práce? (chybějící profese, který z požadavků na kvalitu PS zájemci nesplňují....)
7.	Ohodnoťte známkou jako ve škole 1 – 5 kvalitu absolventů, kteří přicházejí do vašeho podniku po absolvování školy a) Odborné vědomosti b) Odborné dovednosti c) Touha po dalším rozvoji v oboru d) Pracovní morálka
8.	Jakou zásadní změnu byste navrhli v systému přípravy pracovníků na výkon odborných profesí?
9.	Jaké jsou vaše požadavky na ideálního uchazeče o zaměstnání ve vašem podniku

Cílem šetření bylo zjistit názory zaměstnavatelů na úroveň odborné přípravy jejich možných zaměstnanců, na spokojenost zaměstnavatelů s nabídkou pracovní síly a na jejich poptávku po absolventech škol.

O vyplnění dotazníku bylo požádáno 25 firem, které mají nabídku práce pro obory školy a zároveň se školou spolupracují při zajišťování odborné praxe žáků. Ke zpracování bylo získáno 10 vyplněných dotazníků.

Všechny podniky byly výrobní, předmětem jejich podnikání byla obsažena strojní, elektro a truhlářská výroba. Počet zaměstnanců jedné firmy se pohybuje od 70 do 1350 zaměstnanců – 3 firmy mají do 150 zaměstnanců, 4 firmy od 150 do 350 a dvě firmy nad 1200 zaměstnanců.

Přesné počty zaměstnanců ukazuje následující tabulka, která dále obsahuje i rok založení podniku a odpověď na otázku č. 5, která zjišťovala věk zaměstnanců. V odpovědi a) – f) označují nabídnuté věkové kategorie, které převažují u zaměstnanců firmy: 19 – 30; b) 31 – 40; c) 41 – 50; d) 51 – 60 e) důchodového věku; f) Jiné.

Číslo firmy	Počet zaměstnanců	Rok založení	Věk zaměstnanců
1	530	1869	c
2	174	1996	c, b

3	1250	1950	b
4	190	1995	b, c
5	72	1992	b,c; prům. 47
6	109	1998	c,d
7	150	1995	c
8	350	1992	c
9	70	1994	b
10	1350	1995	b,c; prům. 40,8

Tabulka 5: Firmy a věk zaměstnanců

Firma číslo 6 dále uvedla počty pracovníků u skupiny c) 31 a skupiny d) 32 i průměrný věk 47 let. Firma č. 2 uvedla přesné počty jednotlivých věkových skupin a) 34, b) 52, c) 57, d) 28, e) 3 zaměstnance.

Otázka č. 4 byla zaměřena na vzdělání zaměstnanců:

Vzdělání zaměstnanců – přiřďte čísla od 1-5 = pořadí nejvíce zastoupených pracovníků s tímto vzděláním (největší počet = 1. místo):

- f) VŠ
- g) SOŠ, SPŠ – maturitní obory
- h) Vyučení v požadovaných oborech
- i) Vyučení v jiných a pouze zaškolení, rekvalifikování
- j) Se základním vzděláním

První místo 5x obsadili vyučení v oboru, 2x zaměstnanci s vystudovanými maturitními obory SOŠ a SPŠ a 3x skupina d), tj. vyučení v jiných oborech a pouze zaškolení, rekvalifikování. Na druhém místě byla 5x c), 5x odpověď b). Z uvedeného vyplývá, že ve všech podnicích našich respondentů převažují zaměstnanci s výučním listem nebo maturitním vysvědčením ze SOŠ a SPŠ. Poslední příčky u všech podniků obsazují zaměstnanci se základním vzděláním.

Otázky č. 6, 9. zjišťovaly poptávku zaměstnavatelů po pracovní síle:

6. Jaký váš požadavek na zaměstnance nesplňuje současná nabídka pracovních sil na trhu práce? (chybějící profese; který z požadavků na kvalitu PS zájemci nesplňují....)

Č. firmy	Předmět podnikání	Počet zaměstnanců	Chybí profese/nesplňují požadavky
1	strojírenská výroba	530	dělnické stroj. - svářeč, kotlář,
2	výroba dřívěk do nanuků	174	technické profese
3	chemie, plasty, pryže, strojírenská výroba	1250	zámečnický, SPŠ - elektronik, chemik; chybí interpersonální a manuální dovednosti, znalost systémů řízení

4	výroba strojů a zařízení pro farmaceutický průmysl	190	technici od vyučení po VŠ (stroj. Zaměř.) / chuť se učit, zájem o práci, jazykové znalosti, technické myšlení
5	Slévání železných i neželezných kovů, kovoobrábění	72	slévač, tavič, nástrojař
6	Strojní, elektro a truhlářská výroba	109	zámečnick-svářeč, zámečnick-seřizovač, elektromechanik pro zabezpečovací zařízení
7	Kovovýroba	150	tesař ve strojírenství; chybějící rekvalifikace na trhu práce
8	výroba zemědělských strojů a technologií lisování	350	svářeč kovů, obsluha CNC obráběcích strojů, technolog, konstruktér
9	strojírenská výroba	70	zámečnick-svářeč; kvalitní uchazeči o odborné profese
10	výroba lékařských prostředků	1350	technické vzdělání / ochota pracovat ve třísměnném provozu

Tabulka 6: Požadavky podniků na zaměstnance

Otázka č. 9: Jaké jsou vaše požadavky na ideálního uchazeče o zaměstnání ve vašem podniku?

Číslo firmy	Požadavky na uchazeče
1	Flexibilita, ochota učit se, osobní aktivita a angažovanost
2	Ukončené vzdělání v oboru strojírenském, elektromechanickém, elektrickém, platný svářečský průkaz, platná vyhláška 50., smysl pro týmovou práci, komunikativnost, důslednost
3	Schopnost a motivace k osobnímu rozvoji, pracovní morálka, komunikační dovednosti
4	Selský rozum, manuální zručnost, technické myšlení, chuť se učit, jazykové znalosti
5	Vzdělání a praxe v požadovaném oboru
6	Vyučen v daném oboru včetně SŠ vzdělání s maturitou
7	Základní technické vzdělání (znalost technické dokumentace, znalost materiálů apod.; některým chybí základní znalosti)
8	Odbornost, zručnost, komunikativnost, ochota se vzdělávat, samostatnost
9	Spolehlivost, flexibilita, praxe, snaha učit se, chuť do práce = využívání pracovní doby
10	Technické myšlení, zručnost, PRACOVITOST

Tabulka 7: Požadavky zaměstnavatelů na uchazeče

Zaměstnavatelé požadují odpovídající kvalifikaci, technické myšlení, flexibilitu, ochotu se učit, zručnost, pracovní morálku – pracovitost.

Pokud je porovnáme s celorepublikovými výsledky na stránce <http://www.infoabsolvent.cz/>, zjistíme, že požadavky zaměstnavatelů našich absolventů se v zásadě neliší od statistiky zaměstnavatelů v průmyslové výrobě v celé republice. V přehledu je uvedeno, že u pracovníků s výučním listem jsou vyžadovány především čtení a porozumění pracovním instrukcím, ochota se učit, zodpovědnost, schopnost pracovat v týmu a řešit problém. U pracovníků s maturitou mají větší požadavky na samostatnost a schopnost rozhodovat se, dále i na zběhlost v používání výpočetní techniky. Zaměstnavatelé předpokládají, že v příštích letech ještě vzroste význam následujících kompetencí:

- Zběhlost v cizích jazycích
- Schopnost řešit problém
- Ochota se učit
- Schopnost nést zodpovědnost
- Schopnost řešit stresové situace
- Komunikační schopnosti

Otázky č. 7 byla zaměřena na hodnocení čerstvých absolventů škol:

7. Ohodnořte známkou jako ve škole 1 – 5 kvalitu absolventů, kteří přicházejí do vašeho podniku po absolvování školy

- e) Odborné vědomosti
- f) Odborné dovednosti
- g) Touha po dalším rozvoji v oboru
- h) Pracovní morálka

Č. firmy	Odborné vědomosti absolventů	Odborné dovednosti abs.	Touha po rozvoji	Pracovní morálka
1	2	3	2	4
2	2	2	2	1
3	3	3	4	3
4	3	2	3	2
5	3	4	2	2
6	2,5	2,5	1,5	2
7	3	3	3	3
8	3	3	2	3
9	2,5	2,5	2	3,5

10	2	2	3 (1 ze SŠ Hradební) 3,5 nástupy absolventů z ulice
----	---	---	---

Tabulka 8: Hodnocení kvality absolventů SŠ při nástupu do zaměstnání

Průměr známek z klasifikace odborných vědomostí, odborných dovedností a touze po rozvoji druhů se shoduje – je 2,4, tedy mezi chvalitebnou a dobrou úrovní. Nejhorší hodnocení je u pracovní morálky. Ve všech oblastech s výjimkou odborných vědomostí vždy jeden podnik hodnotil známkou 4.

Otázka č. 8 dávala prostor zaměstnavatelům v návrhu změn v přípravě pracovníků pro výkon povolání:

Jakou zásadní změnu byste navrhli v systému přípravy pracovníků na výkon odborných profesí?

Číslo firmy	Návrhy k přípravě
1	Spojení teorie s praxí, zahraniční stáže jako součást studia
2	Více praxe ve výrobních firmách
3	Duální systém
4	Maximální propojení s praxí s firmami regionu
5	Více odborné praxe
6	Zvýšit rozsah odborného výcviku včetně praxe ve výrobních závodech - vytvářet budoucí pracovní vazby
7	Více praxe na SOU a SOŠ obecně; hodinové dotace na praxe jsou z pohledu firmy nedostatečné; příprava žáků pro určitou firmu
8	Spolupráce s potenciálním zaměstnavatelem, více praxí v provozech, podpora technických oborů formou stipendií a dotace na dílny učňů
9	Naprosto vyhovující je možnost spolupracovat se školním zařízením; nynější spolupráce se SPŠ, SOŠ a SOU naprosto vyhovující
10	Větší provázání oborů s pracovními profesemi u zaměstnavatele

Tabulka 9: Návrhy zaměstnavatelů ke změně příprav absolventů na povolání

Všichni respondenti kladou důraz na spojení výuky ve škole s praxí v podnicích (což obsahuje i pojem duální systém) a často požadují zvýšení rozsahu praxe.

Návratnost dotazníků zaměstnavatelům nebyla ani 50 %. Získali jsme 10 vyplněných dotazníků, ale vzhledem k tomu, že odpovědi jednotlivých respondentů se shodují (bez rozdílu velikosti podniku i předmětu podnikání), můžeme považovat vzorek za vypovídající ukázkou názorů. Názory zaměstnavatelů-respondentů nejsou v rozporu s názory uvedenými jako výsledek celorepublikového výzkumu na:

<http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/4-1-14/Jake-kompetence-u-absolventu-ocekavaji-/26>.

Poznatky Bc. Karla Kubzy, zástupce ředitele školy, vedoucího odborných praxí žáků, o situaci oborů školy na trhu práce

Jaký je současný stav na trhu práce ve vztahu k oborům studovaným na naší škole jsme se zeptali Bc. Karla Kubzy, který je v každodenním styku se zaměstnavateli, zajišťuje průběh praxí nejen na střediscích odborného vzdělávání, ale i přímo ve firmách v regionu.

Otázky - odpovědi:

1. O které obory je nyní v podnicích největší zájem?

I v letošním roce je větší zájem o strojírenské obory než o elektrotechnické. Ze strojírenských učebních oborů je tradičně velký zájem o obor Obráběč kovů, Nástrojař a Strojní mechanik v pořadí jak jsem je napsal. Z maturitních oborů je velký zájem o obor Mechanik seřizovač, ale je zájem také o obory „průmyslovácké“ jako je Strojírnoství se zaměřením na automatizaci, robotiku nebo výpočetní techniku. Z elektrotechnických oborů je zájem především o obor elektrikář silnoproud.

2. Je větší nedostatek vyučených nebo maturantů - a to jak oborů „elektro“, tak u strojařů?

Zatím to vypadá, že je větší nedostatek učebních oborů - ve strojírenských i elektrotechnických. V současné době však není problém najít uplatnění v jakémkoliv technickém oboru, maturitním nebo učebním.

3. Které dovednosti, kompetence absolventů považují zaměstnavatelé za nejdůležitější?

Zaměstnavatelé vyžadují od absolventů základní znalosti a dovednosti daného oboru, ale také chuť se dále vzdělávat. Za samozřejmé se pokládá, že chodí včas do práce, zajímá se o dění ve firmě, nemá neomluvenou absenci, je slušný ke svému okolí. V neposlední řadě je jazyková vybavenost absolventa. Znalost alespoň anglického jazyka se bere ve spoustě firem jako samozřejmost.

4. Co by mohlo zvýšit zájem žáků o studium strojírenských a elektr. oborů?

Největší vliv na zájem žáků o studium na technické škole mají samotné firmy. Pokud budou prosperovat, budou mít slušné pracovní podmínky, slušné mzdové ohodnocení a další benefity

(příspěvek na dopravu, na stravování atd.), vyhledají žáci sami školu, která je připraví v oborech s uplatněním v dané firmě. Dalším důležitým faktorem jsou pro žáky ZŠ, kteří se rozhodují kam po škole, samotné technické střední školy. Studium a absolvování takové školy by mělo zajistit uplatnitelnost na trhu práce. Škola by měla být propojena s firmami, aby měli žáci možnost praktikovat v těchto firmách i během studia.

V. Závěr

Vyvozené závěry

Práce hodnotí uplatnění absolventů technického vzdělávání na SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové. Vychází z hodnocení vývoje zájmu žáků o technické vzdělávání a stavu v současném středním školství i situace na trhu práce. Seznamuje s nabídkou vzdělávání na škole i s úspěchy ve vzdělávání.

Počty žáků SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové ve sledovaném období odrážejí celorepublikovou situaci. Dochází tedy k poklesu žáků a k nárůstu počtu maturantů v poměru k vyučeným. I přes nepříznivý demografický vývoj (pokles počtu žáků na střeňích školách) a menší zájem o technická povolání si škola díky nabídce oborů, vybavení školy a modernímu vyučování, i jejímu propojení s praxí (spolupráce s více než 30 firmami Královéhradeckého kraje) a projektům věnovaným získávání zájemců o technická povolání drží přední pozici mezi středními školami. O jejich úspěších vypovídají umístění žáků na předních pozicích v odborných soutěžích, dále pak ocenění zaměstnavatelů absolventů a partnerů školy.

Ze statistik Ministerstva práce a sociálních věcí a MŠMT dále vyplývá, že po absolventech oborů na naší škole je na trhu práce poptávka. Zároveň však podobné procento vyjadřuje jak volná pracovní místa, tak nezaměstnané absolventy. Nebudeme-li uvažovat o odlišnostech nabídky a poptávky na trhu práce v regionech (Královéhradecký kraj patří mezi oblasti s vyšší nabídkou práce), můžeme říci, že získání kvalifikace je důležitou podmínkou při získávání pracovního poměru, do budoucna tak mají z hlediska uplatnění lepší vyhlídky kvalifikované profese; Zárukou úspěchu však není pouze dosažený stupeň vzdělání a odbornost. Záleží na ochotě pracovat, učit se novým věcem – jak uvádějí úspěšní absolventi i zaměstnavatelé.

V praktické části práce je vyhodnoceno celkem **328 dotazníků** získaných elektronickou cestou **od absolventů školy**; vzhledem k tomu, že šlo o náhodný výběr, mají dotazníky vypovídací hodnotu.

Kladné bylo zjištění, že z 328 absolventů pouze 2 nepracují – jsou uchazeči o zaměstnání; oba jsou absolventy SPŠ, SOŠ a SOU, rok ukončení studia 2014 a 2015, oba nikdy nepracovali v oboru, první vystudoval obor automatizační technika (studium na škole nedoporučuje) a druhý absolvent Průmyslovou ekologii (ten školu doporučuje, uvádí, že studium je zajímavé). Zaměstnaní jako současné pracovní zařazení uvádějí od dělnických profesí, přes programátory

a vývojáře, pracovníky služeb, obchodní zástupce, recepční, dále techniky, technology a střední manažery, státní zaměstnance, OSVČ, technika majetkoprávních vztahů, učitele, mistry OV, bankéře, po novináře, reportéra, spolumajitele produkční společnosti; spolumajitele značky atd.

Více než 33 % respondentů nepracuje v oboru a jako důvod uvádějí výhodnější zaměstnání, než měli v oboru. 38 % respondentů, kteří pracují nebo pracovali v oboru, uvedlo, že nastoupili do zaměstnání bez praxe v oboru. Tedy měli požadované kompetence po získání kvalifikace na škole.

Z respondentů, kteří doporučují studium dnešním žákům vycházejícím ze ZŠ, jich 19,5 % uvedlo jako důvod perspektivní obory, jejich žádanost na trhu práce. Jejich zdůvodnění je v souladu s celorepublikovými přehledy žádaných oborů – uvedených na internetových stránkách „infoabsolvent“.

Z přehledů nezaměstnanosti regionu je zřetelný nárůst zájmu o absolventy technických oborů, konkrétně i o obory poskytované nabídkou naší školy. Obory strojírenské a elektro patří k těm s nejnižší nezaměstnaností a jsou hodnocené jako perspektivní. Přesto absolventi nemají záruku, že seženou práci.

Požadavky na absolventy zjišťovaly **dotazníky firmám**, které zajišťují odbornou přípravu žáků školy a jsou možnými zaměstnavateli absolventů.

Dotazník vyplnilo 10 firem z 25 oslovených, všechny spolupracují se školou v přípravě absolventů, zaměstnávají absolventy oborů studovaných na naší škole; jde o výrobní podniky, právní forma: společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. Lišily se počtem zaměstnanců i předmětem podnikání.

Jejich názory na kvalitu absolventů, jejich kompetence a požadavky na požadované obory i způsob přípravy absolventů se v zásadě nelišily. Všichni upozorňují na nedostatek kvalifikovaných odborníků ochotných se učit, schopných komunikovat a pracovat s vysokým pracovním nasazením. Přípravenost po všech stránkách hodnotí jako chvalitebnou až dobrou. Nejhorší je oblast pracovní kázně. V přípravě absolventů by posílili praxi.

Z jejich představ můžeme vydedukovat zájem připravit absolventa pro výkon požadované profese v jejich firmě, tedy důraz na odborné dovednosti. Zároveň však uvádějí schopnost učit se novým věcem, být flexibilní, což odpovídá širším kompetencím.

Výsledky ověřování hypotéz

Výsledky dotazníků nás v mnohém překvapily, ostatně proto také máme nejen potvrzené hypotézy, ale také vyvrácené. Procházeli jsme vybraný vzorek absolventů naší současné školy i všech jejích bývalých variant v průběhu historického vývoje od roku 1951.

Jednotlivé hypotézy:

- ❖ *1. Velký podíl absolventů nepracuje ve vystudovaném oboru, a to především kvůli lepším podmínkám v jiném oboru*

Tato hypotéza **se nám potvrdila** – 126 absolventů nikdy nepracovalo ve vystudovaném oboru. Celkem 26 respondentů s výučním listem a 111 respondentů s maturitní zkouškou. Jako důvod nejčastěji uváděli nedostatek zkušeností v oboru, nezájem o obor, lepší nabídka, nedostatek nabídky práce a nedostatečnou kvalifikaci absolventů. Celkem 11 respondentů nepracuje z důvodu, že pokračuje v navazujícím studiu. Odečteme-li studující, představují respondenti nepracující nikdy v oboru 34 % z celkového počtu dotazovaných absolventů. Z uvedených 126 absolventů, kteří nikdy nepracovali v oboru, jich 34 uvedlo, že si volili obor z důvodu perspektivního povolání.

- ❖ *2. Absolventi s vyšším dosaženým vzděláním svůj obor doporučují zájemcům o studium*

Hypotéza **se nepotvrdila**. Většina respondentů s maturitním a vysokoškolským vzděláním je se svým oborem spokojena = celkem 262 respondentů, proto by ho doporučila i dalším zájemcům o studium. Poměr mezi odpověďmi ANO a NE je však u odpovědí všech skupin podle získaného vzdělání stejný, tedy vyučení, maturanti i vysokoškoláci jsou z 80 % pro doporučení studia a z 20 % pro nedoporučení.

- ❖ *3. Obor si většinou studenti zvolili kvůli tradici v rodině nebo dobrému uplatnění*

Obor si zvolilo 15 respondentů kvůli tradici v rodině. Z nich pouze 9 jich nepracuje v oboru. Dalších 28 respondentů uvedlo jako důvod přání rodičů. Celkově máme tedy hypotézu **potvrzenou**, protože 269 respondentů, tedy 80 % uvedlo zájem o obor a perspektivní zaměstnání.

- ❖ *4. Ve svém oboru mají více pracovních příležitostí vyučení absolventi školy než absolventi s maturitním vzděláním*

Tato hypotéza **se nám potvrdila**. Celkem 39 respondentů uvedlo, že nepracují v oboru z důvodu, že není – nebyla pracovní příležitost – 4 jsou vyučení a 38 má maturitní vzdělání – z nich 32 má pouze maturitní vysvědčení, zbývajících 6 má i výuční list.

Z našeho vzorku respondentů se ve všech skupinách (absolventi s výučním listem, absolventi s maturitním vysvědčením a s vysokoškolským vzděláním) přibližně polovina uplatnila ve svém oboru. Respondentů, kteří nepracují v oboru z důvodu, že nebyla pracovní příležitost, bylo nejméně s vysokoškolským vzděláním - 4,8 %, pak následovali vyučení se 6 % zastoupením těch, kteří neměli pracovní příležitost a nejvíce nenašli uplatnění v oboru maturanti = 16,8 % z maturantů, kteří v oboru nepracují.

Podle statistik Ministerstva práce a sociálních věcí je větší nedostatek pracovníků s vyšším vzděláním. Zároveň se však v posledním období projevuje nedostatek vyučených pracovníků ve strojírenství a elektrotechnice.

Z dotazníku u zaměstnavatelů vyplývá, že mají zájem o absolventy s maturitní zkouškou, zároveň ale uvádějí požadavky vyšší praxe v oboru, tedy s vyšším počtem hodin odborné přípravy, což odpovídá učebním oborům. V celostátních přehledech poptávky po PS je v oborech největší zájem o vyučené s maturitním vzděláním. Firmy obecně v posledním období uvádějí rostoucí zájem o pracovníky vyučené v oboru, nárůst je vidět i na statistických přehledech volných míst.

V celorepublikových statistikách jsou uvedeny elektrotechnické a strojírenské obory jako obory s nejnižším procentem nezaměstnaných čerstvých absolventů: vyučení EL 7,3 %, vyučení STR 9,7 %; maturanti oboru L STR 7,4 %; maturanti M STR 6,4 % a EL 7,7 %.

Škola připravuje absolventy, kteří se uplatňují nejen ve vystudovaných oborech, ale i v jiných oborech a jsou schopni dalšího kvalifikačního růstu.

Přínos práce - Práce má praktické využití. Její zjištění poslouží při přípravě oslav výročí školy – informace získané v dotaznících pomohou při kontaktování absolventů. Doporučení a názory respondentů – absolventů budou použity při sestavování Almanachu školy. Závěry práce budou publikovány jako součást školního almanachu.

Data shromážděná v obou dotazníkových šetřeních mohou být využita při hodnocení vzdělávacího procesu na škole a mohou se i stát jedním z podkladů pro stanovení strategie získávání zájemců o studium technického vzdělávání.

VI. Zdroje, použitá literatura

- Zpráva o vývoji českého školství od listopadu 1989(v oblasti regionálního školství), Č.j.: 25461/2009 – 20
- Analýza profesní struktury pracovních sil a struktury absolventů z pohledu sféry vzdělávání - 2014 Mgr. Gabriela Doležalová Dostupné na: file:///J:/SO%C4%8C/F-9.0.127_Analyza_profesni_struktury_pracovnich_sil_a_struktury_absolventu_z_pohledu_sfery_vzdelavan.pdf
- Statistická ročenka školství – výkonové ukazatele, MŠMT, <http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp>
- Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce, Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce, informační systém ISA+, Absolventi a trh práce, <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-04/Nezamestnanost-absolventu/12>
- iDnes.cz/Finance, Chybí nám ti správní lidé, tvrdí firmy http://finance.idnes.cz/nedostatek-spravnych-zamestnancu-d5j-/podnikani.aspx?c=A140717_2082717_podnikani_zuk
- Ministerstvo práce a sociálních věcí, Statistické ročenky trhu práce 2006 – 2014, <http://www.mpsv.cz/cs/12864>
- Výroční zprávy SOŠ a SOU, Hradební 1029, Hradec Králové, školní roky 2005/06, 2006/07, 2007/8, 2008/9, 2009/10, 2011/12, 2012/2013
- Výroční zprávy SPŠ, Hradecká ulice 647, Hradec Králové, školní roky 2005/06, 2006/07, 2007/8, 2008/9, 2009/10, 2011/12, 2012/2013
- Výroční zprávy SPŠ, SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029, Hradec Králové, školní roky, 20013/14, 20014/15
- Encyklopedie města Hradec Králové (N-Ž) Vydal a vytiskl Garamon, s.r.o., Wonkova 432, 500 02, Hradec Králové, 1. vydání
- Almanach k 50. výročí založení školy, SOŠ a SOU Hradební 1029, Hradec Králové, vydala škola r. 2000
- Almanach k 50. výročí založení SPŠ Hradecká ulice 647, Hradec Králové, vydala škola r 2001
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy české republiky na období 2015 – 2020 dostupné na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009>

VII. Přílohy

1. Certifikát prověřená společnost

2016-591167 OSTRAVA, 10-02-2016

**PROVĚŘENÁ
SPOLEČNOST**
2016

CERTIFIKÁT PROVĚŘENÁ SPOLEČNOST

Certifikát Prověřené společnosti je přiznán firmám, které se mohou pochlubit tím, že nemají negativní ohlasy od svých klientů a obchodních partnerů. Certifikační proces je založen na dohledávání negativních recenzí na internetu, k dané firmě, pomocí ukazatele názoru při použití „Záporných frází“. Na firmy s tímto certifikátem, nebyly nalezeny žádné negativní recenze.
Datum průzkumu: 10-02-2016 v 11:20

**STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA, STŘEDNÍ ODBORNÁ
ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ, HRADEC
KRALOVÉ HRADEBNÍ 1029/2**

Za žádné negativní ohlasy, etiku v oblasti podnikání a zodpovědný přístup k závazkům klientů a obchodních partnerů.

CENTRUM VÝZKUMU NÁZORŮ KLIENTŮ S.R.O.

KOORDINÁTOR PROJ

LUCIE BUJNOŠKOVÁ

/CERTIFIKÁT/
**PROVĚŘENÁ
SPOLEČNOST**

2. Ocenění „Škola doporučená zaměstnavateli“

Hlavní partneři ocenění

Na základě hlasování firem získává

**Střední průmyslová škola, Střední odborná škola
a Střední odborné učiliště, Hradec Králové**

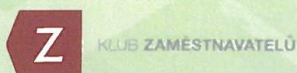
1. místo

ŠKOLA DOPORUČENÁ ZAMĚSTNAVATELI 2015

Královéhradecký kraj

Pavel Hulák
Klub zaměstnavatelů o.p.s.

Jiří Kadlec
AMOS – KamPoMaturite.cz, s.r.o.

3. Datový nosič (CD)

- Dotazníky absolventům školy
- Dotazníky firmám v Královéhradeckém kraji